

Оттава обіцяє просувати українські інтереси у «Великій сімці», а також допомагати в реалізації системних реформ

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання»

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

П'ЯТНИЦЯ, 19 СІЧНЯ 2018 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№13 (6129)

ЦИТАТА ДНЯ

ГЕННАДІЙ ЗУБКО:

«Голови ОДА, РДА і місцевого самоврядування в умовах негоди не повинні залишати території своїх областей. Подолання наслідків і оперативне реагування — ваш прямий обов'язок!»

Віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства про відповідальність керівників на місцях

Німецький уряд підтримуватиме Україну

АКЦЕНТ. Німеччина залишається одним із ключових світових партнерів України, а ми будемо надійними її партнерами у Південно-Східній Європі. Про це сказав Прем'єр-міністр Володимир Гройсман під час зустрічі з представниками провідних німецьких компаній, які працюють у нашій країні. Він пояснив присутнім, що Україна цінує внесок німецького бізнесу в розвиток національної економіки. Учасники зустрічі виокремили торішні показники зростання обсягу взаємної торгівлі, які стали більшими на 21,5 відсотка. Їхня увага спрямовувалася на товари легкої й харчової промисловості. Також цікавою для інвесторів стала галузь будівництва. Надзвичайний і Повноважний посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні Ернст Райхель наголосив: «Репутація України як інвестиційного майданчика дуже важлива. Уряд Німеччини підтримуватиме Україну». Як повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ, Прем'єр провів захід перед робочою поїздкою до Німеччини.

ЦИФРА ДНЯ

26%

На стільки зросли торік вантажоперевезення Дніпром

Коли вчителі стануть агентами змін?

Фото з сайту blogspot.com

У НОГУ З ЧАСОМ. Щоб докорінно реформувати середню освіту, слід і мотивувати до прогресу чинних педагогів, й осучаснити підготовку майбутніх фахівців

Диригент металу й електрода

У ЦИВІЛЬНОМУ ЖИТТІ. Роман Вінніков після повернення з АТО зумів знайти себе, реалізувавши юнацьку мрію

Ольга ПРОКОПЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Мрії здійснюються. У цьому переконаний життєлюб і оптиміст Роман Вінніков із Києва. Він з дитинства мріяв навчитися професійно виконувати

зварювальні роботи. Очевидно, у життя були свої плани, бо за прожиті 43 роки довелося опанувати інші професії. По закінченні десятирічки про мрію у хлопця ніхто не питав. Батько привів на завод імені Ломоносова, де сам працював бляха-

рем. Першу сторінку трудового стажу сина було заповнено там. Доти хлопець знав, що дахи покривають бляхою, бачив вентиляційні канали з цього матеріалу і не більше. Роман згадує курйозний випадок під час першого знайомства з професією.

— Інженер з техніки безпеки проводив інструктаж на тему безпеки під час виготовлення замків, — розповів Роман. — Думав, дивно, що ж це за такий замок, виготовлений із бляхи. Його не те що консервним ножом можна зіпсувати, а й голими руками. Вияви-

лося, це професійний термін бляхарів. Я йшов працювати вентиляційником. Думав, сидітиму у власному кабінеті й через пульт керуватиму вентиляцією цехів. Та де там! Вентиляцію, як виявилося, треба було прокладати, ремонтувати.

5

4 8 2 0 1 0 3 0 8 0 0 4 6

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 18 січня 2018 року

USD 2866.6132
за 100 доларів США

EUR 3498.1281
за 100 євро

RUB 5.0654
за 10 рублів

AU 382879.19

AG 4933.44

PT 285084.68

PD 316760.76
за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Канада допомагає зміцнювати оборонний потенціал

ПАРТНЕРСТВО. Оттава обіцяє просувати українські інтереси у «Великій сімці», а також сприяти в реалізації системних реформ

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Щоб обговорити питання особливого партнерства з Україною зокрема у сфері безпеки, у Львові з робочим візитом побувала генерал-губернатор Канади Жулі Пайетт. Вона зустрілася з Президентом Петром Порошенком і провела з ним двосторонні переговори. Політики відвідали Міжнародний центр миротворчості та безпеки, де у межах канадської місії UNIFIER відбувається підготовка українських військовослужбовців, повідомляє департамент прес-служби АП.

Нагадаємо, Жулі Пайетт призначено на посаду генерал-губернатора торік у жовтні. Візит в Україну, звідки вона вирушить до Латвії, стане її першою закордонною поїздкою у статусі Головнокомандувача Збройних сил Канади. Востаннє генерал-губернатор Канади відвідував Україну 2009 року.

Співпраця між Канадою і Україною у сфері безпеки та оборони важлива і корисна для обох сторін, оскільки канадські військові навчаються в українських колег. Про це Жулі Пайетт заяви-

ла під час спільної з Петром Порошенком прес-конференції. «Канадська місія UNIFIER співпрацює зі Збройними силами України і надає допомогу в тактичному навчанні й розбудові їхньої спроможності», — сказала вона, наголосивши, що такі відносини між країнами «надзвичайно важливі для обох сторін» і зауважила, що канадські військові також «дуже багато чого вчать в українських Збройних сил».

Генерал-губернатор наголосила, що Канада послідовно підтримує суверенітет і територіальну цілісність України. Цього року, коли Оттава перебрала на себе головування у «Великій сімці», вона залишається близьким союзником нашої держави і сприятиме у реалізації усіх її цілей. Генерал-губернатор Канади зазначила, що її країна надаватиме допомогу Україні у проведенні інституційних реформ і досягненні економічного зростання. Жулі Пайетт нагадала, що недавно Україна і Канада підписали угоду про вільну торгівлю, «щоб зростав добробут і було більше можливостей для розвитку бізнесу». Канада надаватиме гуманітарну допомо-

Жулі Пайетт і Петро Порошенко відвідали Міжнародний центр миротворчості та безпеки

гу людям, постраждалим від конфлікту на сході України.

Рішення Канади й США щодо дозволу на постачання зброї в Україну, прийняте торік у грудні, відкриває нові можливості посилення оборонного потенціалу української армії. Таку думку під час прес-конференції висловив Петро Порошенко. Він подякував канадській владі за те, що Україну було внесено до переліку країн, яким дозволено постачати оборонну зброю. «У координації з відповідним рішенням американського президента Дональда Трампа це відкриває нам нові можливості для поліпшення оборонного потенціалу нашої армії», — зауважив Президент.

Відповідаючи на запитання журналістів, Петро Порошенко прокоментував ухвалення Верховною Радою закону про реінтеграцію Донбасу і відзначив уміння депутатів об'єднуватися для ухвалення важливих для держави рішень. «Так було підтримано мою президентську стратегію визволення Донбасу. За це я надзвичайно вдячний усім парламентаріям», — наголосив Президент.

Парламент ухвалив закон про деокупацію Донбасу

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

НАЗРИЛО. У четвер відповідне рішення підтримали 280 народних депутатів. Ухвалений Закон «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях» (№7163) передбачає, що до тимчасово окупованих Росією територій у Донецькій та Луганській областях входять земля, річки, озера, внутрішні морські води, надра та повітряний простір над цими територіями.

Межі окупованих територій у цих областях визначає Президент за поданням Міністерства оборони, підготовленим на основі пропозицій Генштабу ЗСУ.

Наголошено, що тимчасова окупація Російською Федерацією територій України незалежно від її тривалості незаконна і не створює для РФ жодних територіальних прав.

Як повідомляє Укрінформ, у преамбулі закону зазначено, що «Російська Федерація чинить злочин агресії проти України та здійснює тимчасову окупацію частини її території за допомогою збройних формувань Російської Федерації». При цьому зауважено, що дата початку окупації частини України, зокрема Криму та Севастополя, визначається Законом «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Згідно із цим законом, датою початку тимчасової окупації є 20 лютого 2014 року.

Закон визначає, що Україна визнаватиме лише два документи, які видають на окупованій території: свідоцтво про народження і смерть. Відповідальність за моральну і матеріальну шкоду, завдану Україні та її громадянам, покладено на Російську Федерацію. Особи, що брали участь у збройній агресії чи окупаційній адміністрації РФ, несуть кримінальну відповідальність. За громадянами України зберігається право власності на окупованих територіях. У законі окрему увагу надано запровадженню воєнного стану. У разі введення воєнного стану координацію й контроль на окупованій території Донецької і Луганської областей здійснює Об'єднаний оперативний штаб ЗСУ за поданням Генерального штабу ЗСУ.

Президент України Петро Порошенко прокоментував ухвалення Верховною Радою закону, заявивши, що це сигнал і для Донбасу, і для Криму, що вони невід'ємна частина України. Про це Президент написав у Twitter. «280 — за! Ми продовжуватимемо прокладати шлях для реінтеграції окупованих українських земель політико-дипломатичним шляхом», — заявив він, зазначивши, що це ключовий сигнал закону, який ухвалила Верховна Рада з його ініціативи.

А Голова Верховної Ради Андрій Парубій заявив журналістам, що має намір до 22 січня підписати закон №7163 про визнання Росії агресором, і відкидає можливість ветовання Петром Порошенком цього закону. Водночас спікер парламенту вважає, що передбачене в законі про реінтеграцію Донбасу рішення про збільшення повноважень Президента адекватне і правильне в умовах збройної ворожої агресії.

Боездатність посилить зброю нового покоління

ПРЕРОГАТИВА. У 2018 році влада збільшила державне оборонне замовлення на 37%

Катерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

Рада національної безпеки і оборони на засіданні схвалила проект закону «Про національну безпеку України». Після ухвалення парламентом його норми стануть основою для розроблення та оновлення законодавства у сфері національної безпеки і оборони.

Президент Петро Порошенко вважає, що цей національний законодавчий акт має забезпечувати реформування всього сектору безпеки і оборони та сприяти поліпшенню співпраці з країнами НАТО. «Проект закону «Про національну безпеку України» ставить завдання членства України і в Європейському Союзі, і в Північноатлантичному договорі», — наголосив глава держави. Документ розробляється в тісній взаємодії з експертами НАТО, США та Європейського Союзу, щоб гармонізувати українську законодавчу базу із стандартами держав-членів НАТО.

Ішлося й про державне оборонне замовлення на 2018 рік. Глава держави говорив про намір збільшити кількість протитанкових ракетних комплексів. Його слова цитує департамент прес-служби АП: «Я мав можливість безпосеред-

ньо поспілкуватися з командувачами АТО, з командирами бригад і можу сказати про пріоритети, поставлені переді мною. Це мають бути новітні протитанкові комплекси українського виробництва «Стугна» та іноземного виробництва. Кількість протитанкового озброєння збільшується в чотири рази. Усе це має бути в АТО».

Глава держави акцентував на тому, що завдяки продуктивній роботі влади Україна отримала протитанкові ракетні комплекси від США. Передовсім ідеться про протитанкові комплекси «Джевелін». Окрім цього, вітчизняним воїнам потрібні засоби радіоелектронної боротьби. «У нас має бути можливість захистити українські позиції від ворожих безпілотних літальних апаратів і забезпечити радіоелектронну підтримку діяльності наших військ», — переконаний Президент.

У державному оборонному замовленні втричі збільшено витрати на закупівлю найсучасніших засобів радіоелектронної боротьби. На думку Петра Порошенка, ефективно напрацьовано технологію використання безпілотних літальних апаратів, координацію із системами артилерії та розвідки. «Кількість БПЛА буде збільшено у 4,5 раза, — сказав глава держави, додав-

ши, що цей напрям також серед пріоритетних. — Можу наголосити, що забезпечення антіснайперськими комплексами буде збільшено вдвіть».

Нагадав Президент і про дуже вдалі випробування ракетного комплексу «Вільха» й наголосив: поставлено завдання у 2018 році завершити випробування і розпочати виробництво «Вільхи», щоб різко підвищити точність і відстань, на яку можна завдавати ударів. Згідно з його даними, основні показники державного оборонного замовлення цього року значно збільшено. «Гардаю, це дуже переконливо свідчить про ту відстань, яку наша держава пройшла з 2014—2015 років. У 2018 році фінансування державного оборонного замовлення збільшено до понад 21 мільярда гривень, — резюмував він, додавши, що порівняно з 2017-м це фінансування зросло на 37%. — Це і є характеристика тих пріоритетів, які я як Президент і Верховний Головнокомандувач, парламент, уряд демонструємо для збільшення обороноздатності нашої держави». Підсумовуючи, він наголосив: відремонтовану техніку, яка дісталася у спадок в небоєздатному вигляді, Україна зможе потроху замінити на нові види озброєння.

На сайті РНБО зазначено, що під час засідання затверджено Основні показники Державного оборонного замовлення на 2018—2020 роки. Вони базуються на фінансовому ресурсі, визначеному в держбюджеті-2018, та показниках, передбачених Основними напрямками бюджетної політики на 2018—2020 роки. Також ідеться про те, що трирічна система Державного оборонного замовлення (чинна з 2017 року) дала змогу державним замовникам і виконавцям чітко планувати їхню роботу та ресурси. Так, Збройними силами торік поставлено майже 2,5 тисячі зразків озброєння, військової техніки та спеціальних виробів і понад 27 тисяч ракет і боеприпасів. Пріоритетними напрямками ДОЗ у 2018 році стане забезпечення ЗСУ сучасною ракетною і бронетанковою технікою; засобами радіоелектронної боротьби, протиповітряної оборони, безпілотними авіаційними комплексами та антіснайперськими системами.

«Наш ОПК вже спроможний забезпечити виконання складних і масштабних програм. У цьому році заплановано збільшення фінансування Державного оборонного замовлення до рівня 21,3 мільярда гривень», — наголосив Секретар РНБО Олександр Турчинов.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Свавілля у центрі Чигирини

СВОБОДА СЛОВА. Акція протесту проти будівництва птахокомплексу вилилася в силовий напад на працівників районної газети

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Протестуючи проти будівництва птахокомплексу під Чигирином, мітингувальники перекрили центральний шлях у райцентрі, а в підсумку стався силовий напад на працівників районної газети «Чигиринські вісті». Події зафіксовано на оперативному відео, яке знімав експерт чигиринського відділення поліції.

Як розповіла власкор і юрист «Чигиринських вістей» Світлана Гречанюк-Самойлова, за редакційним завданням вона працювала над висвітленням резонансної події, що проходила 12 січня на розі вулиць Богдана Хмельницького та Гетьманської у Чигирині. Тут чимала група людей, які називали себе районною народною радою, курсували впоперек головної магістралі міста й перешкоджали руху автотран-

спорту. Несподівано кілька жінок-мітингувальників наблизилися до журналістки, почали хапати за руки, штурхати, ганьбити. Очевидно, коментувала вона, їм не подобалася позиція, яку займає газета у протистоянні прихильників і супротивників будівництва курників.

— Поряд стояли поліцейські на чолі з начальником відділення, — розповідає журналістка, — проте вони не одразу зупинили жінок, які перешкоджали мені виконувати редакційне завдання й депутатську роботу (Світлана Гречанюк-Самойлова — депутат Чигиринської міської ради. — Авт.). Один із поліцейських дочекався кінця штурханни, потім підійшов до мене й одвів на інший бік перехрестя і цим нібито зупинив конфлікт. Я мусила скоритися вимозі стража порядку.

Дісталосся й головному редактору «Чигирин-

ських вістей» Наталії Лебеденко, її дочці Тетяні, кореспондентові того самого видання, малим онукам.

Журналісти ТОВ «Редакція газети «Чигиринські вісті» Наталія Лебеденко, Світлана Гречанюк-Самойлова та Тетяна Лебеденко звернулися із заявами про вчинення протиправних дій до Чигиринського відділення поліції. Газетарі розцінюють ці вчинки не лише як перешкоджання журналістській діяльності, а й посягання на професійну честь і гідність.

За словами голови Черкаської обласної організації Національної спілки журналістів України Тетяни Калиновської, це не перший напад. Уже кілька років редакцію штурмуть від наклепів, погроз, нападів і то лише тому, що журналісти не підігрують активістам, а додержуються професійних стандартів.

За версією НСЖУ, громадська організація «Чи-

гиринська районна народна рада» увійшла до антирейтингу «Ворогів реформування преси 2016 року» як така, що перешкоджала реформуванню газети «Чигиринські вісті». Та моральний осуд не допоміг: у гетьманській столиці Чигирині журналістів б'ють і лають, і припинити це неподобство не беруться ні силові структури, ні місцева влада. Негативне враження справляє й позиція поліцейських, які замість встановлення порядку відправляють журналістів із місця події. Тому спілка звернулася до чигиринських правоохоронців з вимогою надати відеоматеріали, на яких зафіксовано згадані події, й проінформувати про перебіг розслідування вищезгаданих випадків. Слідство журналістська спільнота відкрито контролюватиме, а отримані матеріали оприлюднять.

ПРОШУ СЛОВА!

Шкільна форма чи діловий стиль?

Юлія СЕРГІЄНКО,

вчитель української мови та літератури
вищої категорії, вчитель-методист
київської спеціалізованої школи №16

Обов'язковість шкільної форми — питання, яке періодично викидає у громадськості шквал і позитивних, і негативних емоцій. Щороку цю проблему активно обговорюють напередодні 1 вересня. І не дивно, адже батьки, збираючи дитину до школи, скаржаться на шалені суми витрачених грошей на численні зошити, ручки, фарби, інше шкільне приладдя, спортивний одяг. Список можна продовжувати. Однак чи можна зекономити гроші, не купуючи шкільної форми? Невже дешевше вдягати дитину в одяг, який вирізнятиме її? Чому питання шкільної форми нині таке актуальне? Невже тільки тому, що вчителі, сіячі мудрого, зробили учениці зауваження стосовно занадто відвертого декольте або пожурили учня за те, що прийшов до школи у шортах, у яких ще вчора бігав на стадіоні, граючи у футбол? Народна мудрість стверджує, що без минулого немає майбутнього. Отож повертаючись до минулого, згадаймо 1960—1990-ті: усі дівчатка, незалежно від пори року та погодних умов, у коричневих сукенках з білими пришивними комірцями й такими самими манжетами, у чорних фартушках. На свята — білий фартушок. А якщо пощастить, то ще й мереживний. Хлопчики ж у вовняних костюмах такого самого кольору. І ніхто й гадки тоді не мав відмовитися від шкільної форми. Сучасна ж молодь активно пропагує ідею, що шкільна форма знищує індивідуальність, заважає гармонійному розвитку особистості.

Отже, думки про шкільну форму діаметрально протилежні: прихильники називають її своєрідним корпоративним одягом, що відрізняє учасників навчально-виховного процесу одного навчального закладу від іншого, вказують на нівеляцію ознак соціального розшарування учнів, на те, що шкільна форма дисциплінує, адже строгий діловий стиль одягу не відволікає учнів від навчання. Наявність шкільної форми виконує ще й колективоформувальну роль. Супротивники ж б'ють себе в груди й постійно цитують концепцію «Нової української школи», в основі якої дитиноцентризм, а шкільна форма стає на заваді можливості виразити свою унікальність і неповторність.

Наші урядники настільки втомилися від постійних обговорень, скарг і звернень до них із проханням розібратись у ситуації, що склалася зі шкільною формою, що видають один за одним накази «Про шкільну форму» (№929 від 3 жовтня 2017 року) та «Про дотримання педагогічної етики працівниками навчальних закладів міста Києва» (№43к від 25 січня 2016 року), за якими всю відповідальність про прийняття рішення про наявність/відсутність єдиного зразка шкільної форми перекладають на раду школи (адміністрація навчального закладу, вчителі, батьки, учні).

Навчальні заклади Києва підтримали демократичний підхід у цьому хисткому питанні. Деякі школи, ліцеї, гімназії змогли переконати супротивників шкільної форми й замінили у своїх статутах поняття «шкільна форма» на діловий стиль одягу. Вони мотивували це тим, що одяг, який характеризується стриманістю і консерватизмом у виборі тканини, кольору, крою й аксесуарів, надає статусності дітям, виховує почуття смаку, гордості за себе як представника певного навчального закладу, це складова іміджу, який формується з дитинства. При цьому всім учасникам навчально-виховного процесу в деяких навчальних закладах раз на тиждень дозволено приходити в одязі стилу кежуал. Адміністрації поодиноких навчальних закладів обрали шлях найменшого спротиву: ліквідували у статутах закладів поняття шкільної форми.

На мою думку як представника учительської спільноти, діловому стилю одягу єдиної встановленої радою школи кольоровою гамою та подібного вигляду бути в навчальних закладах. Певна річ, вимагати купувати костюм чи сукню певного виробника ніхто не має права, як і не має права принижувати гідність дитини. Проте переконувати учасників навчально-виховного процесу в доцільності ділового стилю одягу необхідно повсякчас. Вода, як кажуть, камінь точить. На чому боці буде успіх, покаже час, але й до сьогодні пристрасті навколо шкільної форми не вщухають.

ЄС протистоятиме російській пропаганді

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ГЕОПОЛІТИКА. Євродепутати розкритикували агресивну російську пропаганду і дезінформацію й наголосили, що країни ЄС мають активніше протистояти намаганням Кремля зруйнувати європейські цінності. Про це йшлося на тематичних дебатах, які відбулися в Європарламенті, повідомляє Укрінформ.

«Ми побачили чимало намагань Росії маніпулювати громадською думкою в ЄС та впливати на підсумки виборів проподж кількох останніх років», — заявила латвійський депутат Сандра Калніете. За її словами, навіть узявши до уваги, що Кремль безуспішно дестабілізував європейські демократичні процеси у 2017 році, ЄС повинен діяти негайно. Депутати наголосили, що Москва підтримує правих популістів, екстремістські партії в Європі та використовує їх для просування своїх інтересів.

Наші спортсмени здобули вже 21 олімпійську ліцензію

СТАРТИ ЧОТИРИРІЧЧЯ. Зимові Ігри в Пхьончхані стануть сьомими для незалежної України

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

Нині наші спортсмени мають вже 21 офіційно підтверджену ліцензію. Як зазначив під час брифінгу в Будинку уряду міністр молоді та спорту Ігор Жданов, на білій Олімпіаді у Південній Кореї Україна гарантовано буде представлена у таких видах спорту: біатлон, чоловіки й жінки — 11 ліцензій, санний спорт, чоловіки й жінки — п'ять ліцензій, фігурне катання, чоловіки й жінки — чотири ліцензії, а також одна ліцензія в чоловічому скелетоні.

«Специфіка ліцензійного відбору така, що він триватиме аж до самого початку Олімпіади. У нас є надії, що матимемо ліцензії у фристайлі — в Олександра Абраменка; на лижних гонках, в гірськолижному спорті, сноубордингу, стрибках на лижах із трампліна, лижному двоборстві. Розраховуємо, що ще 10—15 українських спортсменів поїдуть на Олімпіаду», — висловив сподівання Ігор Жданов.

За його словами, Міністерство молоді та спорту виконало зобов'язання перед усіма збірними командами України із зимових видів спорту, які претендували на участь в Олімпіаді. Вчасно і в повному обсязі профінансували навчально-тренувальні збори в Україні й за кор-

Танцюристи Олександра Назарова і Максим Нікітін сподіваються на успіх свого танцю під музику з «Піратів Карибського моря»

доном, забезпечено гідну фінансову мотивацію.

Загалом протягом 2014—2018 років на підготовку до Олімпіади було передбачено понад 265,5 мільйона гривень. Тільки торік, окрім календаря, існувала окрема олімпійська програма фінансування, яка становила 54,64 мільйона гривень.

Цього року передбачено 23,4 мільйона гривень. Понад 20 мільйонів було спрямовано на придбання нового сучасного інвентарю», — зауважив міністр.

Він нагадав, що держава гарантує виплату призерам зимових Олімпійських ігор грошової винагороди, що становлять: за 1 місце

— 125 000 доларів США в гривневому еквіваленті за курсом НБУ на дату виплати; 2 місце — 80 000 доларів; 3 місце — 55 000 доларів. За його словами, відповідно до рішення уряду віднині винагороду спортсменам-паралімпійцям із сумою винагород спортсменам-олімпійцям.

Ігор Жданов закликав спортивну спільноту не мати завищених очікувань щодо підсумків Олімпійських ігор, адже країна не була великою спортивною державою у зимових видах спорту. Чи не єдина надія України — біатлон, а також Олександр Абраменко у фристайлі. До речі, дві Олімпіади — в Солт-Лейк-Сіті та Ванкувері — взагалі без медалей. Однак треба підтримувати і вболівати.

Міністр переконаний, що український спорт має розвиватися не лише за рахунок бюджетних коштів і коштів платників податків, а й за підтримки провідних державних компаній. Практику залучення позабюджетних і спонсорських коштів використовують найкращі спортивні країни. За словами Ігоря Жданова, наший державі варто переіняти досвід Великобританії, де для фінансування спортивних збірних надають частину коштів за рахунок прибутку, отриманого від лотереї.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Коли вчителі стануть агентами змін?

Інна КОВАЛІВ,
«Урядовий кур'єр»

«Не закінчуйте уроку, будь ласка!» — щире прохання учнів зливається в унісон. Учителька із вдячністю усміхається й залюбки додає ще кілька хвилин для закінчення... гри-квесту з математики. Не дивно, що такий урок лише на радість. І це не фантастика. Тут педагог не стоїть біля дошки, як актор читаючи монолог. Він поміж учнів, разом з ними виконує завдання, дискутує, творить. Напрочуд захопиви, пізнавальні заняття стали звичними для школярів, яким пощастило навчатися у прогресивних учителів. Небайдужі до власної професії педагоги, відчуваючи виклики часу, створюють цікаві навчальні програми для учнів і застосовують їх на практиці.

Найкращі здобутки вчителів-новаторів Міністерство освіти і науки заклало в Концепцію «Нової української школи», що стане початком всеосяжної реформи середньої освіти. Щоб справді змінити підходи в навчанні наших дітей, потрібно не лише мотивувати до прогресу чинних педагогів, а й осучаснити підготовку вчителів нової генерації в університетах. Для цього в МОН запропонували нову Концепцію розвитку педагогічної освіти, а також винесли на громадське обговорення проект професійного стандарту за фахом «Учитель початкової школи» (пропозиції можна подати до 23 січня). Далі планують змінити стандарти для підготовки всіх учителів.

Почніть із когось, тільки не з мене!

Справжні агенти змін — це вчителі, які йдуть у ногу з часом, інколи навіть випереджаючи його. Вони ще кілька років тому збагнули плюси інтегрованого навчання, проведення уроків у формі дискусії, виконання завдань у групах, створення авторських математичних задач, завдань з природознавства, інших предметів, максимально на-

ближених до життя. Тож навчання стає цікавим, корисним і не забувається вже за хвилину. За даними МОН, в українських школах працюють 435,2 тисячі педагогічних працівників. На жаль, серед них прогресивних не настільки багато, як хотілося б нам, батькам.

Далеко не всі педагоги зі стажем усвідомлюють важливість і відповідальність обраної професії, продовжуючи молитись на авторитарну педагогіку, що процвітала за часів совітів, і застосовувати застарілі методи викладання. Такі фахівці у кращому разі від дзвінка до дзвінка переказують перед класом шкільний підручник, абияк відпрацьовуючи години, в гіршому — не гребують навіть жорстким поводженням з учнями. Потрібно нарешті зблугнути, що авторитарна педагогіка у ХХІ столітті — сивобородий архаїзм.

«Авторитарна педагогіка

жемо: досягайте їх так, як хочете. На жаль, можу прогнозувати, що не всі вчителі готові до цієї педагогічної свободи», — каже міністр. Однак під час реформи педагогам таки доведеться забути про консерватизм і змінювати методи викладання, запроваджувати засади педагогіки партнерства.

Запасне летовище

У профільному відомстві усвідомлюють: щоб реформа працювала, потрібно змінити у вищих підготовку майбутніх учителів, аби вони навчали дітей по-новому. Нині 93 профільні заклади вищої освіти. З них 53 державної, 33 комунальної та 7 приватної форми власності, 25 класичних, 18 педагогічних університетів. Тут дві проблеми: по-перше, педагогічні напрями давно стали запасним летовищем для абітурієнтів, по-друге, досі ніхто не в змозі по-

Найкращі здобутки вчителів-новаторів закладено в Концепцію «Нової української школи», що стане початком всеосяжної реформи середньої освіти.

досі традиційна для пересічної школи, де вчитель приходить і транслює знання, — зазначає міністр освіти і науки Лілія Гриневич. — Він дуже часто переказує застарілу інформацію з підручника, а дитина повинна ці знання відтворити. Це нічого не дає для сучасного життя».

Тож не дивно, що учні не хочуть ходити до школи — їм там не цікаво. Для сучасних дітей, які народилися в час новітніх технологій, школа давно перестала бути єдиним джерелом знань. Тому прогресивне покоління потребує нових підходів у навчанні, набуття нових компетентностей, знань, умінь застосовувати їх у житті.

«Ви здивуєтеся, скільки ми запропонуємо свободи вчителям у початковій школі. Випишемо стандарти тільки в результатах навчання і ска-

рахувати, скільки вчителів потребує держава.

Ніде правди діти, на педагогічні фахи університети нині беруть абітурієнтів навіть з найнижчими балами. Вступники, подаючи заяви одночасно в кілька вишів, про всяк випадок (якщо часом не пройдуть конкурсу на омріяні напрями) подають документи й на педагогіку. Отже цей фах обирають невмотивовані вступники — аби тільки деось навчатися. Тож не варто пишатися тим, що напрям «середня освіта» торік під час вступної кампанії увійшов у топ-десять найпопулярніших фахів серед вступників на бакалаврат.

У Концепції розвитку педагогічної освіти МОН констатує: «Середній прохідний бал ЗНО для зарахування на навчання за кошти державного бюджету вступни-

ків, які подавали документи для участі у конкурсі на зарахування на педагогічні спеціальності, у 2015 році становив 146,2 бала (максимальний показник — 182,4 бала, мінімальний — 109). Тенденція зарахування до закладів вищої освіти на педагогічні спеціальності здобувачів із невисокими показниками ЗНО зберігалася і в 2017 році».

Окрім відсутності добру, проблемою залишається застарілі зміст, структура, стандарти і методики (технології) навчання в системі педагогічної освіти. Вочевидь, майбутні фахівці не здобувають сучасних навичок. У концепції зазначено, що існує «недостатня ресурсна підтримка професійної діяльності педагогічних працівників, нема експериментально-лабораторної бази та обладнання для підготовки вчителів природничих і технічних спеціальностей, педагогів професійного навчання і для їхньої професійної діяльності».

Умови педагогічної діяльності й склад викладачів профільних вишів не відповідають сучасним викликам — мовляв, у час прискореної модернізації змісту освіти та методів навчання викладачі не в змозі забезпечити належну підготовку вчителів нової генерації. Навчання у вишах здебільшого суто теоретичне, майбутні вчителі майже не здобувають навичок — вони в очі не бачили справжніх учнів.

Як підсумок — значна частина студентів таких вишів має невисокий рівень підготовки, не орієнтована на подальшу діяльність у галузі освіти і не зацікавлена в здобутті професійних компетентностей. Багато таких випускників не бажають працювати за фахом, тож поповнення педагогічного складу закладів освіти — ті, хто не знайшов себе в інших видах професійної діяльності.

Творчий конкурс та індукція

Щоб підвищити якість підготовки майбутніх учи-

Фото Володимира ЗАКІ

Разом усе виходить!

телів, слід модернізувати педагогічну освіту. Найперше запровадити нові вимоги до добору абітурієнтів. Як варіант у концепції прописано запровадження творчих конкурсів або заліків — на кшталт добору акторів чи журналістів. Тоді виші отримають більш мотивованого абітурієнта.

Нова концепція передбачає осучаснення стандартів освіти, її структури і змісту. Буде змінено освітні програми. Це передбачає «впровадження компетентнісного, особистісно орієнтованого підходу в педагогічній освіті, набуття вмінь формувати ці компетентності в учнів, опанування педагогічних технологій, запровадження принципів педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці вчителя з учнями, батьками, громадськістю — з урахуванням принципів інклюзивної освіти».

Важливе й збільшення практичної підготовки

студентів — поєднання навчання і практики у формах стажування, дуальної освіти, роботи під час канікул, на неповний робочий день, тиждень тощо. Уперше МОН планує запровадити поняття індукції — на кшталт інтернатури для медиків, коли на початку професійної діяльності вчителів досвідченіші педагоги допоможуть увійти в професію. А ще слід підвищити вимоги до атестації здобувачів педагогічної освіти. Навіть є пропозиція надати вчителям особливий статус — визнати цю професію регульованою (як правничі, лікарські, військові тощо).

Як бачимо, реформа середньої освіти охоплює чимало аспектів. Щоб підвищити соціальний статус учителів, уряд торік підвищив їм зарплату на 50%, цього року — ще на 25%. Можливо, ці кроки не лише мотивуватимуть кожного вчителя до змін, а й збільшать привабливість педагогічного фаху серед молоді.

І благо, і загроза

Володимир КОЛЮБАКІН,
«Урядовий кур'єр»

ДУМКА ЕКСПЕРТА. Наприкінці 2017 року у Верховній Раді України зареєстровано законопроекти №7420 та два альтернативних — №7420-1 та №7420-2. Не вдаючись до аналізу відмінностей між ними, зауважимо головне: усі вони пропонують зменшити ставку ПДВ для сільгосппідприємств на виробництво певних видів харчової продукції. Це видається, з одного боку, слушним, адже наразі ставка ПДВ на аграрну продукцію становить 20%, що є важким тягарем для аграріїв і стимулює зростання цін.

Однак, як застерігає завідувач відділу фінансово-кредитної політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», кандидат економічних наук Ле-

онід Тулуш, запровадження такого заходу без належної оцінки усіх можливих економічних ефектів може порушити конкурентне середовище в аграрному секторі та призвести до небажаних наслідків. На його думку, ключовим питанням тут є формування переліку товарних позицій, щодо яких цей захід буде застосовано. Крім того, вважає вчений, необхідно запобігти значним втратам бюджетних надходжень, які є очевидними при зниженні ставки ПДВ.

Отже, на першому етапі реалізації такої ідеї перелік продуктів, на які ставку ПДВ знизять, повинен бути мінімальним — інакше бюджетні втрати виявляться неприйнятними. З іншого боку, бажано не сформувати переваги окремим суб'єктам аграрного бізнесу при включенні їхньої продукції до пере-

ліку товарів, постачання яких оподатковуватиметься за пониженою ставкою.

Крім того, слід враховувати й можливий негативний вплив новачки на діяльність товаровиробників, зареєстрованих платниками ПДВ. Необхідно унеможливити випадки, коли вихідний ПДВ не покриватиме повною мірою суми вхідного, тобто виникатиме так зване дебетове сальдо з ПДВ. Останнє гарантовано матиме місце при виборі законопроектів №7420, зазначає експерт.

За оцінками науковців Інституту аграрної економіки, під час ухвалення остаточного рішення щодо запровадження пониженої ставки на продукти харчування та сільгосппродукцію, що використовується під час їх виробництва, необхідно зважати й на мету такої новачки. Це мо-

же бути як забезпечення доступності продуктів харчування для населення із низькими доходами, так і підтримка окремих напрямів діяльності, продукція яких потрапить до переліку з пониженою ставкою. Варто зауважити і на позитивному моменті: запровадження пониженої ставки ПДВ на продовольство мало б сприяти вирівнюванню умов господарювання між офіційною та «сірою» аграрною економікою. Адже представники останньої не сплачують ПДВ, внаслідок чого мають цінові переваги. Це є суттєвим чинником подальшої «тінізації» аграрного виробництва.

Також слід зважати й на розвиненість вертикальної інтеграції на ринках окремих видів продовольства. Адже суб'єкти господарювання, де запроваджено ланцюжок

«виробництво — переробка — торгівля» в рамках однієї групи взаємопов'язаних осіб, однозначно отримають більші переваги, ніж суб'єкти, які не контролюють переробку та торгівлю продукцією, що ними виробляється.

На думку Леоніда Тулуша, до переліку товарних позицій, що підпадатимуть під дію пониженої ставки ПДВ, найперше слід включити таку продукцію, яку в значних обсягах виробляють не лише аграрні підприємства, а й господарства населення, які не є платниками ПДВ. Йдеться, перш за все, про молоко, м'ясо великої рогатої худоби, коней, овець, кроликів, індиків, мед та овочі. Ринки цих продуктів якраз характеризуються значною кількістю товаровиробників та низьким рівнем вертикальної ін-

теграції виробничих процесів.

До другої групи, вважає науковець, має належати сільгосппродукція, переважна більшість якої вивозиться за межі території України в митному режимі експорту, а, отже, вимагає значних обсягів бюджетного відшкодування ПДВ. Це, зокрема, пшениця, ячмінь, кукурудза, соняшник, ріпак та соя. Зрозуміло, що під дію пониженої ставки ПДВ підпадатимуть і продукти харчування, вироблені з цих видів сільгосппродукції. У такий спосіб вдасться, з одного боку, мінімізувати бюджетні втрати від запровадження пониженої ставки ПДВ, а з іншого — частково вирівняти конкурентне середовище для товаровиробників — платників та неплатників ПДВ.

СУСПІЛЬСТВО

Диригент металу й електрода

(Закінчення.)

Початок на стор. 1)

За два місяці до цього я цікавився роботою на авторемонтному заводі слюсарем-мотористом. Назва професії сподобалася, а виявилось, що це нудний конвеєр. Усе заводського штампування, а я людина творча. Люблю придумати проєкт, намалювати задум на папері, взяти лист бляхи, зігнути, склепати і отримати річ.

Зі зброєю приходять не гості, а розбійники

«Краще шкодувати про те, що зробив, аніж про те, чого не зробив», — так відповів Роман на запитання, чи була нагода не йти в АТО.

— Україна — мій дім. Яка різниця, де я живу — в Києві чи на Донбасі. Хіба ми когось кудись не пускали чи утискали? Ні. А якщо в гості прийшли люди зі зброєю, то це вже не гості, а розбійники.

У 2014 році брат Олександр пішов захищати східні кордони від російського агресора. Романові стало ніяково, що молодший на фронті, а він ні. Домовився з братом: щойно той прийде у відпустку, поїде з ним в АТО добровольцем. Не судилося. Сашко загинув за кілька днів до відпустки. Горе вдарило і по здоров'ю батька. Через два тижні після похорону сина пішов за межу і він.

А тут дзвінок із військкомату: Романа запитують, чи не передумав він, чи має бажання пройти військову медкомісію. Відступати було негарно. Адже перед тим оббивав пороги у військкоматі, просив відправити в зону АТО разом із молодшим Вінніковим-Лісничком. Служив, як і планували з братом, у 12-му окремому мотопіхотному батальйоні «Київ».

— Жодного разу не пошкодував, що потрапив до цих хлопців, хоч було дуже важко. Зараз мамі кажу: втратив одного брата на війні, натомість знайшов багатьох побратимів, — каже Роман.

Скупі згадує про бойові дії, нагороди. Їх небагато, але понад усе цінує Почесну відзнаку від 26-ї окремої артилерійської бригади.

— Спочатку здивувався: чи це не підстава? На формі ношу шеврони 12-ї бригади, а нагорода з іншого підрозділу. Мене заспокоїли, що все гаразд. Але я йшов служити не за нагороди. Ображало, коли бачив, які хлопці героїч-

но поводитися в боях, а кого згодом відзначали. Насправді головне не в нагородах, а в тому, щоб повернутися додому живим, — ділиться він.

Найсвітліші спогади у Романа — про побратимів. Згадав недавно зустріч з товаришем із позивним Джміль.

— Він навчався на католицького священника. З перших днів війни пішов волонтером-санітаром, згодом підписав контракт до кінця особливого періоду і потрапив у наш батальйон. Це завдяки йому бійці батальйону не замерзли взимку. На жаль, заробив на війні діабет другого типу. Жартома кажу йому: люди ордени другого ступеня заробляють, а не хвороби.

Навчився сам і навчає інших

Після демобілізації у 2016 році виявив, що створена ним десять років тому фірма з вантажоперевезень розвалилася. Щоб керувати бізнесом, треба мати авторитет. Залишав справу на людину, яку вважав тямущою, і помилився. Та це не дуже засмутило. Можливо, саме через ці невдачі здійснилася дитяча мрія — опанував фах електрогазозварювальника. На прокативний закид про не зовсім престижну нині спеціальність Роман апелює прикладом із життя, що в його фірмі вантажниками працювали юристи і фінансисти з червоними дипломами.

— У кожного власна мета в житті й призначення. Дотримуюся біблійних істин, зокрема про те, що в поті чола людина їстиме хліб свій. Змалку звик бачити важку роботу батька, діда, розумів, що копіяка просто так не з'являється.

Прийти до омріяного допомогли у центрі практичної допомоги захисникам України Ахіос, куди Ро-

Роман Вінніков вважає свою роботу творчою і перспективною, тому удосконалює знання у вишій на виробництві

водили практичні заняття. А часом за виконану роботу і гонорар платили. По закінченні запропонували залишитися в центрі майстром виробничого навчання.

них компаній. Було приємно, коли люди з двадцятирічним досвідом роботи уважно слухали молодого колегу, а потім щиро казали, що навіть не знали про деякі сучасні професійні новинки, а децю з часом просто позабували.

Маючи досвід, Роман хотів би внести зміни у навчальну програму для електрогазозварювальників. Зосередив би увагу на металознавстві. Каже, приходять учні й кажуть, що не зварюються два шматки металу. Виявляється, у металі багато вуглецю, а це вже умовно зварювальний матеріал, іноді трапляються й зовсім не придатні для таких робіт метали.

— Це треба знати навіть для себе. Бо попросить, наприклад,

сусід зварити котел під парове опалення, а той візьме та й розсиплеться над головою. І не від поганої роботи, а від того, що метал не годиться для певного виду зварювання, — пояснює Роман.

І додає: ті, хто приходять на курси за покликом душі, вже через тиждень практичних занять показують хороші результати. Майстер вважає, що за бажання освоїти ази осьового, кутового, стельового зварювання можна за два тижні.

— На курсах даємо базу, далі треба йти працювати і неодмінно поповнювати знання. Зварювальникові, як і будь-якому іншому профі, слід розвиватися, — переконаний він.

Приходили сюди й інші демобілізовані бійці АТО, але після одного-двох занять не поверталися. Романові таке ставлення не до вподоби. Майстер натхненно розповідає про свою нову професію. Виявляється, завдяки дуєту металу й електрода можна творити дивовижні речі. Має улюбленця серед металів. З алюмінієм він на ти.

Часто послугами зварювальника користуються автолюбители, бо купити нову деталь значно дорожче, ніж дати їй друге життя шляхом зварювання. А ось про нержавіючу сталь відгукується як про примхливу вибагливу лані. До неї без дотримання особливих технологій краще не підступатися — халтура вийде. Хоч і це майстра не лякає. Власники одного з ресторанів, де Роман виконував роботи з харчовою нержавійкою, претензій не мають.

Ангели-охоронці існують

У Романа на мизинці помітила каблучку із сірого металу. Можливо, у цієї прикраси цікава історія? Виявилось, що так. Роман розповів, як ще до війни біля церкви допоміг одній бабусі. А вона простягнула руку з невеликого розміру каблучкою. Сказала, що вона йому подарує удачу. Так її Роман і носить. Поглядає на прикрасу і додає, що, можливо, вона й має якусь надзвичайну силу. Адже на війні з ним нічого не трапилося, повернувся цілим, знайшов улюблене заняття. Життя тільки почалося.

Їх об'єднала Україна

Геннадій КАРПЮК
для «Урядового кур'єра»

ФРОНТОВЕ БРАТСТВО. У любові до України національність значення не має. У цьому переконані представники різних народів, які захищають цілісність нашої країни на Донбасі: Ішхан — вірменин, Дмитро — українець, а Рустам — чеченець. І всіх їх об'єднала Україна.

Нещодавно Ішхан відзначив 24-й день народження з побратимами на передовій. У підрозділі його називають по-різному: Ішханом, Ігорем, а хто й Танчиком кличе, бо в навчальному центрі «Десна» боєць навчався у танковому взводі. Ішхан-Ігор полюбує футбол, і коли є вільний час, ганяє з побратимами м'яча. Та нагода так відвести душу випадає нечасто. Ішхан знається: день у день займається злагодженням свого розрахунку, вишколом на полігоні у складі механізованого батальйону 14-ї ОМБр.

Українець Дмитро не приховує: удома краще, ніж на війні. Од-

Боротьба з ворогом об'єднала людей різних національностей

нак упевнений, що захищати рідну землю від ворожих загроз має кожен чоловік. Тому Дмитро на фронті. Він знає, заради кого ризикує, — на нього з нетерпінням чекають три красуні: дружина й дві донечки.

А чеченець Рустам з 2008-го по 2011 рік служив у 51-й окремій механізованій бригаді. Торік навесні повернувся служити у 14-ту бригаду. Його батько свого часу воював у Чечні проти російських загарбників. Певно, така вже доля в чоловіків у Рустамовій родині, бо нині він сам воює проти того самого агресора, але тепер — в Україні.

Шість років тому хлопець їздив до батька в Чечню й на власні очі бачив наслідки «російської братньої допомоги».

Ці троє бійців не просто здружилися, вони фактично поріднилися. Хлопці розмовляють поміж собою українською. Упевнені: ця боротьба їх об'єднує. Не важливо, де і ким ти народився. Має значення те, хто ти, у що віриш і за що воєнеш.

ДОКУМЕНТИ

OB006.e	Примітка. Екстрактори з розчинником звичайно виготовляються із дотриманням надзвичайно високих вимог (включаючи застосування спеціальних методів зварювання, інспектування, забезпечення і контролю якості) з маловуглецевих нержавіючих сталей, титану, цирконію або інших високоякісних матеріалів. Технічна примітка. До екстракторів з розчинником надходить як розчин опроміненого палива з дисольверів, так і органічний розчин, за допомогою якого розділяються уран, плутоній і продукти поділу. Обладнання для екстракції розчинником, як правило, конструюють так, щоб воно відповідало жорстким експлуатаційним вимогам, таким як тривалий строк служби без технічного обслуговування або легка заміність, простота в експлуатації та керуванні, а також гнучкість щодо зміни параметрів процесу.		OC002	3. Контроль щодо товарів, наведених у позиції OC001, поширюється на імпорт, транзит і тимчасове ввезення, які здійснюються за дозволом (висновком) Держекспортконтролю. «Спеціальні матеріали, що розщеплюються». Примітки. 1. Згідно з позицією OC002 контролю не підлягають експортні поставки 50 «ефективних грамів» або менше «спеціальних матеріалів, що розщеплюються» до однієї певної країни-одержувача протягом одного календарного року (з 1 січня по 31 грудня). 2. Згідно з позицією OC002 контролю не підлягають «спеціальні матеріали, що розщеплюються» у разі їх використання в грамових кількостях або менше як чутливого компоненту в приладах. 3. Контроль щодо товарів, наведених у позиції OC002, поширюється на імпорт, транзит і тимчасове ввезення, які здійснюються за дозволом (висновком) Держекспортконтролю.																													
	e) хімічні резервуари для витримування або зберігання, стійкі до корозійного впливу азотної кислоти, та спеціально призначені або підготовлені для використання на установках з переробки опроміненого палива «ядерних реакторів»; Примітка. Резервуари для витримування або зберігання звичайно виготовляються з маловуглецевих нержавіючих сталей, титану, цирконію або інших високоякісних матеріалів. Технічні примітки. 1. Резервуари для витримування або зберігання можуть бути сконструйовані так, щоб їх експлуатація і технічне обслуговування проводилися дистанційно, і можуть мати такі особливості з точки зору контролю за ядерною критичністю: 1) борний еквівалент стінок або внутрішніх конструкцій (розрахований для всіх складових елементів згідно з приміткою до позиції OC004) не менше 2 %; 2) максимальний діаметр циліндричних резервуарів 175 мм; або 3) максимальна ширина прямокутних чи кільцевих резервуарів 75 мм. 2. На етапі екстракції розчинником утворюються три основні технологічні потоки рідини. Резервуари для витримування або зберігання використовуються в подальшій обробці всіх трьох потоків у такий спосіб: a) розчин чистого азотнокислого урану концентрується випарюванням і відбувається процес денітрації, де він перетворюється в оксид урану. Цей оксид повторно використовується в ядерному паливному циклі; b) розчин високоактивних продуктів поділу звичайно концентрується випарюванням і зберігається у вигляді концентрованої рідини. Цей концентрат може згодом пройти випарювання та бути перетворений у форму, придатну для зберігання або захоронення; c) розчин чистого нітрату плутонію концентрується і зберігається до надходження на подальші етапи технологічного процесу. Зокрема, резервуари для витримування або зберігання розчинів плутонію конструюються таким чином, щоб уникнути пов'язаних із критичністю проблем, що виникають у результаті змін у концентрації або форми даного потоку.			OC003 Деїтерій, важка вода (оксид деїтерію) та будь-яка інша сполука деїтерію, в якій відношення кількості атомів деїтерію до кількості атомів водню перевищує 1:5000, призначені для використання в «ядерних реакторах», у кількостях, що перевищують 200 кг атомів деїтерію для будь-якої однієї країни-одержувача протягом одного календарного року (з 1 січня по 31 грудня). Графіт, що має ступінь чистоти вище 5 мільйонних долей «борного еквіваленту», густину більше ніж 1,50 г/см³, призначений для використання в «ядерних реакторах», у кількості, що перевищує 1 кг. Особлива примітка. Див. також позицію 1C107. Примітки. 1. Для цілей експортного контролю компетентні державні органи повинні визначати, чи будуть експортні партії графіту, що за своїми характеристиками відповідає наведеному вище опису, використовуватися в «ядерному реакторі». 2. У позиції OC004 значення «борного еквіваленту» (БЕ) в мільйонних долях може бути визначено експериментально або розраховано як сума значень борних еквівалентів домішок БЕ_Z (включаючи БЕ вуглецю, оскільки вуглець не розглядається як домішка), включаючи бор, при цьому: $BE_Z \text{ (у мільйонних долях)} = KK \times C \text{ (концентрація елемента Z у мільйонних долях)},$ де KK — коефіцієнт конверсії: $(\sigma_Z \times A_B) / (\sigma_B \times A_Z)$, а σ_B і σ_Z — значення перерізів захвату теплових нейтронів (в барнах) природного бора і елемента Z відповідно; A_B і A_Z — значення атомних мас природного бора та елемента Z відповідно. Спеціально підготовлені сполуки або порошки для виготовлення газодифузійних бар'єрів, корозійностійких до UF₆ (наприклад, нікель або сплави, що містять 60 % нікелю за вагою або більше, оксид алюмінію або стійкі до UF₆ повністю фторовані вуглеводневі полімери), з чистотою 99,9 % за вагою або більше, з розміром частинок менше ніж 10 мкм, виміряним згідно із стандартом B330 Американського товариства з тестування матеріалів (ASTM), та з високою ступінню однорідності частинок за розміром. Програмне забезпечення. «Програмне забезпечення», спеціально призначене або модифіковане для «розроблення», «виробництва» або «використання» товарів, визначених у розділі O. Технологія. «Технологія» відповідно до примітки з ядерних технологій для «розроблення», «виробництва» або «використання» товарів, визначених у розділі O.																													
	OC004		OC005																														
	OB006.f		OD OD001																														
	OE OE001		Розділ 1. Спеціальні матеріали та пов'язане з ними обладнання <table><thead><tr><th>Номер позиції</th><th>Найменування та опис товарів</th></tr></thead><tbody><tr><td>1A</td><td>Системи, обладнання і компоненти.</td></tr><tr><td>1A001</td><td>Компоненти, виготовлені з фторованих сполук, а саме:</td></tr><tr><td>1A001.a</td><td>a) ущільнення, прокладки, ущільнювальні матеріали або діафрагми паливних баків, спеціально призначені для використання в «літальних апаратах» або аерокосмічній техніці, виготовлені більше ніж на 50 % за вагою з будь-якого матеріалу, визначеного в позиції 1C009.b або 1C009.c;</td></tr><tr><td>1A001.b</td><td>b) не використовується;</td></tr><tr><td>1A001.c</td><td>c) не використовується.</td></tr><tr><td>1A002</td><td>Структури або ламінати з «композиційних матеріалів», що мають будь-яку з таких характеристик:</td></tr><tr><td colspan="2">Особлива примітка.</td></tr><tr><td colspan="2">Див. також позиції 1A202, 9A010 та 9A110.</td></tr><tr><td>1A002.a</td><td>a) складаються з органічної «матриці» та матеріалів, визначених у позиції 1C010.c, 1C010.d або 1C010.e; або</td></tr><tr><td>1A002.b</td><td>b) складаються з металевої або вуглецевої «матриці» та будь-якого з таких матеріалів:</td></tr><tr><td>1A002.b.1</td><td>1) вуглецеві «волокнисті та ниткоподібні матеріали», що мають всі такі характеристики:</td></tr><tr><td>1A002.b.1.a</td><td>a) «питомий модуль пружності» понад 10,15 x 10⁶ м; та</td></tr><tr><td>1A002.b.1.b</td><td>b) «питому міцність при розтягуванні» понад 17,7 x 10⁴ м; або</td></tr><tr><td>1A002.b.2</td><td>2) матеріали, визначені у позиції 1C010.c.</td></tr></tbody></table> Примітки. 1. Згідно з позицією 1A002 контролю не підлягають «композиційні» структури або ламінати, виготовлені з «волокнистих або ниткоподібних матеріалів», просочених епоксидною смолою, для ремонту структур або ламінатів «цивільних повітряних суден», що мають всі такі характеристики: a) площа не перевищує 1 м²; b) довжина не перевищує 2,5 м; та c) ширина перевищує 15 мм. 2. Згідно з позицією 1A002 контролю не підлягають напівфабрикати, спеціально призначені для таких суто цивільних застосувань: a) спортивні товари; b) автомобільна промисловість; c) верстатобудівна промисловість; d) медичні застосування. 3. Згідно з позицією 1A002.b.1 контролю не підлягають напівфабрикати, що містять максимум два виміри переплетених ниток та спеціально призначені для таких застосувань: a) металеві термічні печі для загартування металів; b) обладнання для виробництва кременієвих зливків. 4. Згідно з позицією 1A002 контролю не підлягають завершені товари, спеціально призначені для певного застосування. Вироби з ароматичних поліімідів, що не належать до «плавких», у формі плівки, листа, стрічки або смужки, які мають будь-яку з таких характеристик: a) товщину понад 0,254 мм; або b) покриті або ламіновані вуглецем, графітом, металами або магнітними речовинами. Примітка. Згідно з позицією 1A003 контролю не підлягають вироби, покриті або ламіновані міддю і призначені для виробництва електронних друкованих плат. Особлива примітка. Щодо «плавких» ароматичних поліімідів в будь-якій формі див. позицію 1C008.a.3.		Номер позиції	Найменування та опис товарів	1A	Системи, обладнання і компоненти.	1A001	Компоненти, виготовлені з фторованих сполук, а саме:	1A001.a	a) ущільнення, прокладки, ущільнювальні матеріали або діафрагми паливних баків, спеціально призначені для використання в «літальних апаратах» або аерокосмічній техніці, виготовлені більше ніж на 50 % за вагою з будь-якого матеріалу, визначеного в позиції 1C009.b або 1C009.c;	1A001.b	b) не використовується;	1A001.c	c) не використовується.	1A002	Структури або ламінати з «композиційних матеріалів», що мають будь-яку з таких характеристик:	Особлива примітка.		Див. також позиції 1A202, 9A010 та 9A110.		1A002.a	a) складаються з органічної «матриці» та матеріалів, визначених у позиції 1C010.c, 1C010.d або 1C010.e; або	1A002.b	b) складаються з металевої або вуглецевої «матриці» та будь-якого з таких матеріалів:	1A002.b.1	1) вуглецеві «волокнисті та ниткоподібні матеріали», що мають всі такі характеристики:	1A002.b.1.a	a) «питомий модуль пружності» понад 10,15 x 10 ⁶ м; та	1A002.b.1.b	b) «питому міцність при розтягуванні» понад 17,7 x 10 ⁴ м; або	1A002.b.2
Номер позиції	Найменування та опис товарів																																
1A	Системи, обладнання і компоненти.																																
1A001	Компоненти, виготовлені з фторованих сполук, а саме:																																
1A001.a	a) ущільнення, прокладки, ущільнювальні матеріали або діафрагми паливних баків, спеціально призначені для використання в «літальних апаратах» або аерокосмічній техніці, виготовлені більше ніж на 50 % за вагою з будь-якого матеріалу, визначеного в позиції 1C009.b або 1C009.c;																																
1A001.b	b) не використовується;																																
1A001.c	c) не використовується.																																
1A002	Структури або ламінати з «композиційних матеріалів», що мають будь-яку з таких характеристик:																																
Особлива примітка.																																	
Див. також позиції 1A202, 9A010 та 9A110.																																	
1A002.a	a) складаються з органічної «матриці» та матеріалів, визначених у позиції 1C010.c, 1C010.d або 1C010.e; або																																
1A002.b	b) складаються з металевої або вуглецевої «матриці» та будь-якого з таких матеріалів:																																
1A002.b.1	1) вуглецеві «волокнисті та ниткоподібні матеріали», що мають всі такі характеристики:																																
1A002.b.1.a	a) «питомий модуль пружності» понад 10,15 x 10 ⁶ м; та																																
1A002.b.1.b	b) «питому міцність при розтягуванні» понад 17,7 x 10 ⁴ м; або																																
1A002.b.2	2) матеріали, визначені у позиції 1C010.c.																																
1A004		1A004.a																															
1A004.a.1 1A004.a.2 1A004.a.3 1A004.a.4		1A004.a.4.a																															
OC OC001		1A007																															
		Матеріали. Вихідні матеріали, тобто «природний уран», «збіднений уран» або торій у формі металу, сплаву, хімічної сполуки або концентрату, та будь-який інший матеріал, що містить одну або декілька із зазначених речовин. Примітки. 1. Згідно з позицією OC001 контролю не підлягають експортні поставки 500 кг або менше «природного урану», або 1000 кг або менше «збідненого урану», або 1000 кг або менше торію до однієї певної країни-одержувача протягом одного календарного року (з 1 січня по 31 грудня). 2. Згідно з позицією OC001 контролю не підлягає вихідний матеріал, щодо якого країна-одержувача надала перекопіїв гарантії кінцевого використання виключно у неядерній діяльності, наприклад у виробництві сплавів або кераміки. Особлива примітка. Щодо контролю за плутонієм з ізотопною концентрацією плутонію-238 (²³⁸Pu) понад 50 % див. позицію 1C012.			1A007.a 1A007.b 1A007.b.1 1A007.b.2 1A007.b.3 1A007.b.4																												

ДОКУМЕНТИ

1A008	Заряди, пристрої та компоненти, а саме: <i>Примітка.</i> <i>Імпорт (тимчасове ввезення) товарів, наведених у позиції 1A008, здійснюється за дозволом (висновком) Держекспортконтролю.</i>				
1A008.a 1A008.a.1 1A008.a.2 1A008.b	a) «кумулятивні заряди», що мають усі такі характеристики: 1) чисту масу вибухової речовини (NEQ) більше ніж 90 г; та 2) діаметр зовнішньої оболонки 75 мм або більше; b) кумулятивні лінійні заряди для різання, а також спеціально призначені для них компоненти, що мають усі такі характеристики:				b) координаційні та програмувальні пристрої керування для нитконамотувальних машин, визначених у позиції 1B201.a;
1A008.b.1 1A008.b.2 1A008.c	1) вміст вибухової речовини більше ніж 40 г/м; 2) ширину 10 мм або більше; c) детонуючий шнур з вмістом вибухової речовини у серцевині більше ніж 64 г/м;				c) прецизійні оправки для нитконамотувальних машин, визначених у позиції 1B201.a.
1A008.d	d) різак, крім тих, що визначені у позиції 1A008.b, та розрізувальні інструменти, що мають чисту масу вибухової речовини (NEQ) більше ніж 3,5 кг. <i>Примітка.</i> <i>До зарядів і пристроїв, визначених у позиції 1A008, належать тільки ті, що містять «вибухову речовину» та їх суміші, зазначені в додатку до розділу 1. Технічна примітка.</i> <i>«Кумулятивні заряди» — це вибухові заряди, що мають таку форму, яка спрямовує силу вибуху.</i>				1B225 Електролізери для виробництва фтору з продуктивністю понад 250 г фтору за годину.
1A102	Донасичені піролізовані вуглець-вуглецеві компоненти, призначені для космічних ракет-носіїв, визначених в позиції 9A004, або метеорологічних ракет, визначених в позиції 9A104.				1B226 Електромагнітні сепаратори ізотопів, призначені для роботи з одним або кількома джерелами іонів, здатними забезпечувати сумарний струм пучка іонів 50 МА чи більше, або обладнані ними. <i>Примітка.</i> <i>Позиція 1B226 включає сепаратори:</i> a) здатні збагачувати як стабільними ізотопами, так і ізотопами урану; <i>Примітка.</i> <i>Сепаратор, здатний розділяти ізотопи свинцю, що відрізняються на одну одиницю маси, по суті здатний розділяти ізотопи урану з різницею у три одиниці маси.</i> b) з джерелами іонів і колекторами, розташованими як у магнітному полі, так і поза полем.
1A202	Композиційні структури, крім тих, що визначені у позиції 1A002, у формі труб, що мають обидві такі характеристики: <i>Особлива примітка.</i> <i>Див. також позиції 9A010 та 9A110.</i>				Технічна примітка. <i>Одне джерело іонів із струмом 50 МА не дозволяє забезпечити виробництво більше ніж 3 г високозбагаченого урану на рік з сировинного природного урану.</i> <i>Особлива примітка.</i> <i>Щодо сепараторів, спеціально призначених або підготовлених для розділення ізотопів урану, див. позиції 0B001.a.9 та 0B001.j.</i> <i>Водневі криогенні дистиляційні колон, що мають усі такі характеристики:</i> a) спроектовані для роботи при внутрішніх температурах 35 К (– 238 °С) або нижче; b) призначені для роботи при внутрішньому тиску від 0,5 до 5 МПа; c) виготовлені з: 1) нержавіючих сталей серії 300 Міжнародної асоціації інженерів автомобілебудування (SAE) з низьким вмістом сірки та розміром аустенітного зерна номер 5 або більше за стандартом ASTM (або еквівалентним стандартом); або 2) інших еквівалентних криогенних матеріалів, сумісних з воднем (H ₂); та d) мають внутрішній діаметр 30 см або більше та «ефективну довжину» 4 м або більше. <i>Технічна примітка.</i> <i>У позиції 1B228 «ефективна довжина» означає активну висоту насадкового матеріалу в колоні насадкового типу або активну висоту пластин внутрішніх контакторів у колоні тарілчастого типу.</i> <i>Водно-сірководневі тарілчасті обмінні колони та «внутрішні контактори» для них, а саме:</i> <i>Особлива примітка.</i> <i>Щодо колон, спеціально призначених або підготовлених для виробництва важкої води, див. позицію 0B004.</i>
1A202.a 1A202.b	a) внутрішній діаметр від 75 мм до 400 мм; та b) виготовлені з будь-яких «волокнистих або ниткоподібних матеріалів», визначених у позиції 1C010.a, 1C010.b або 1C210.a, або з попередньо просочених (імпрегнованих) вуглецевих матеріалів (препрегів), визначених у позиції 1C210.c.				1B228 1B228.a
1A225	Платиновані каталізатори, спеціально призначені або підготовлені для прискорення реакції обміну ізотопами водню між воднем та водою з метою вилучення тритію з важкої води або для виробництва важкої води. Спеціалізовані збірки, що можуть бути використані для відокремлення важкої води від звичайної і мають обидві такі характеристики: a) виготовлені з фосфористо-бронзової сітки, хімічно обробленої з метою покращення змочуваності; та b) призначені для використання у вакуумних дистиляційних колонах.				1B228.b 1B228.c 1B228.c.1
1A226	Вікна радіаційного захисту, виготовлені з матеріалів високої густини (свинцеве скло або інші), а також спеціально призначені для них рами, що мають усі такі характеристики:				1B228.d
1A226.a	a) площу «холодної поверхні» понад 0,09 м ² ; b) густину понад 3 г/см ² ; та c) товщину 100 мм або більше. <i>Технічна примітка.</i> <i>У позиції 1A227 термін «холодна поверхня» означає ту оглядову поверхню вікна, яка зазнає найнижчого рівня опромінення у призначеному використанні.</i>				1B229
1A227.a 1A227.b 1A227.c	Спеціальні засоби та вироб, які за своїми властивостями можуть бути використані у терористичних цілях: <i>Примітка.</i> <i>Імпорт (тимчасове ввезення) товарів, наведених у позиції 1A906, здійснюється за дозволом (висновком) Держекспортконтролю.</i>				1B229.a
1A906	a) піротехнічні вироби у зборі. <i>Примітка.</i> <i>Згідно з позицією 1A906.a контролю не підлягають:</i> 1) піротехнічні вироби (візуальні сигнальні засоби), які в обов'язковому порядку повинні розташовуватись на морському судні відповідно до пункту 3 правила 6 розділу I глави III, правила 18 розділу I частини В глави III Конвенції з охорони людського життя на морі 1974 року із змінами і доповненнями (International Convention for the Safety of the Life at Sea, 1974 as amended), глави III, пункту 4.4.8 глави IV, пункту 7.1 глави VII Міжнародного кодексу по рятувальним засобам 1996 року (International Life-saving Appliance Code 1996) та частини D Міжнародної Конвенції про Міжнародні правила запобігання зіткненню суден на морі 1972 року із змінами і доповненнями (Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, 1972 (COLREGs) as amended); 2) піротехнічні вироби побутового призначення (I, II, III класів небезпеки згідно з DCTV 4105-2002), загальнодоступні для громадськості шляхом продажу без обмежень у пунктах роздрібно́ї торгівлі.				1B229.a.1 1B229.a.2
1A906.a	Імпорт (тимчасове ввезення) товарів, наведених у позиції 1A906, здійснюється за дозволом (висновком) Держекспортконтролю.				1B229.a.3 1B229.b
1A906.a.1	a) піротехнічні вироби (візуальні сигнальні засоби), які в обов'язковому порядку повинні розташовуватись на морському судні відповідно до пункту 3 правила 6 розділу I глави III, правила 18 розділу I частини В глави III Конвенції з охорони людського життя на морі 1974 року із змінами і доповненнями (International Convention for the Safety of the Life at Sea, 1974 as amended), глави III, пункту 4.4.8 глави IV, пункту 7.1 глави VII Міжнародного кодексу по рятувальним засобам 1996 року (International Life-saving Appliance Code 1996) та частини D Міжнародної Конвенції про Міжнародні правила запобігання зіткненню суден на морі 1972 року із змінами і доповненнями (Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, 1972 (COLREGs) as amended); 2) піротехнічні вироби побутового призначення (I, II, III класів небезпеки згідно з DCTV 4105-2002), загальнодоступні для громадськості шляхом продажу без обмежень у пунктах роздрібно́ї торгівлі.				1B230
1B 1B001	Обладнання для випробування, контролю та виробництва. Обладнання для виробництва та контролю «композиційних матеріалів» або матеріалів з шаруватою структурою (ламініатів), визначених у позиції 1A002, або «волокнистих чи ниткоподібних матеріалів», визначених у позиції 1C010, а також спеціально призначені для нього компоненти та аксесуари, а саме: <i>Особлива примітка.</i> <i>Див. позиції 1B101 та 1B201.</i>				1B230.a 1B230.b 1B230.c 1B230.c.1
1B001.a	a) машини для намотування волокон, у яких переміщення, пов'язані з позиціонуванням, скручуванням і намотуванням волокон, координуються та програмується за трьома або більше осями «основного сервопозиціонування», спеціально призначені для виробництва «композиційних матеріалів» або шаруватих структур (ламініатів) з «волокнистих або ниткоподібних матеріалів»;				1B230.c.2
1B001.b	b) «машини для укладання стрічки», в яких переміщення, пов'язані з позиціонуванням і укладанням стрічки або листів, координуються та програмується за п'ятьма або більше осями «основного сервопозиціонування», спеціально призначені для виробництва каркасів літальних апаратів або конструкцій ракет з «композиційних матеріалів»; <i>Технічна примітка.</i> <i>Для цілей позиції 1B001.b «машини для укладання стрічки» мають можливість укладання однієї «ниткоподібної стрічки» або більше, завширшки від більше ніж 25,4 мм до 304,8 мм включно, а також різання «ниткоподібної стрічки» та відновлення окремих операцій під час процесу укладання.</i>				1B231
1B001.c	c) багатокоординатні ткацькі машини або машини для плетіння, включаючи пристосування та пристрої, спеціально призначені або модифіковані для ткацтва, плетіння або скручування волокон для «композиційних матеріалів»; <i>Технічна примітка.</i> <i>Зазначена в позиції 1B001.c техніка плетіння включає також в'язання.</i>				1B231.a
1B001.d	d) обладнання, спеціально призначене або пристосоване для виробництва армуючих волокон, а саме: 1) обладнання для перетворення полімерних волокон (таких, як поліакрилонітрил, віскоза, лєк або полікарбосилан) у вуглецеві або карбідокремнієві волокна, включаючи спеціальне обладнання для розтягу волокон у процесі нагрівання;				1B231.b
1B001.d.1	2) обладнання для осадження парів хімічних елементів або складних речовин на нагріту ниткоподібну підкладку з метою виробництва карбідокремнієвих волокон;				1B231.b.1
1B001.d.2	3) обладнання для виробництва термостійкої кераміки (такої, як оксид алюмінію) методом вологого намотування;				1B231.b.2
1B001.d.3	4) обладнання для перетворення шляхом термообробки волокон алюмініємістких прекурсорів у волокна, що містять оксид алюмінію (глинозем).				1B232
1B001.e	e) обладнання для виробництва препрегів, визначених у позиції 1C010.e, методом гарячого плавлення;				1B232.a
1B001.f	f) обладнання для неруйнівного контролю, спеціально призначене для «композиційних матеріалів», а саме: 1) системи рентгенівської томографії для тривимірної дефектоскопії;				1B232.b
1B001.f.1	2) ультразвукові випробувальні машини з числовим програмним керуванням, в яких переміщення для позиціонування випромінювачів або приймачів одночасно координуються та програмується по чотирьох або більше осях для забезпечення відслідковування тривимірних контурів компоненту, що випробовується;				1B233
1B001.f.2	g) «машини для укладання джгутів» з волокон, в яких переміщення для позиціонування і укладання джгутів координується та програмується за двома або більше осями «основного сервопозиціонування», спеціально призначені для виробництва корпусів літальних апаратів або ракет з «композиційних матеріалів»; <i>Технічна примітка.</i> <i>Для цілей позиції 1B001.g «машини для укладання джгута» можуть укладати одну «ниткоподібну стрічку» або більше завширшки 25,4 мм або менше, а також різати «ниткоподібну стрічку» та відновлювати виконання окремих операцій у процесі укладання.</i>				1B233.a 1B233.b
1B001.g					1B233.b.1
					1B233.b.2
					1B233.b.3
					1B233.b.4
					1B233.c
					1B233.d
					1B234
					1C

ДОКУМЕНТИ

[illegible]

ДОКУМЕНТИ

6A004.d.3.b 6A004.d.3.c 6A004.d.3.d 6A004.d.3.d.1	b) ширину смуги частот 100 Гц або більше; c) похибку кутового наведення 200 мкрад або менше; та d) мають будь-яку з наведених нижче характеристик: 1) діаметр або довжина більшої осі понад 0,15 м, але не більше ніж 1 м, та здатність до кутових прискорень понад 2 рад/с²; або 2) діаметр або довжина більшої осі понад 1 м та здатність до кутових прискорень понад 0,5 рад/с²;				
6A004.d.3.d.2					
6A004.d.4 6A004.e	4) не використовується; e) «асферичні оптичні елементи», які мають усі такі характеристики:				
6A004.e.1 6A004.e.2	1) найбільший розмір оптичної апертури більше ніж 400 мм; 2) шорсткість поверхні менше ніж 1 нм (середньоквадратична) для базової довжини, що дорівнює або перевищує 1 мм; та абсолютну величину коефіцієнта лінійного теплового розширення менше ніж 3 × 10 ⁻⁶ /K за температури 25 °C.				
6A004.e.3	Технічні примітки. 1. «Асферичний оптичний елемент» — будь-який елемент, який використовується в оптичній системі та поверхня або поверхні зображення якого спроектовані таким чином, щоб відрізнятися від форми ідеальної сфери. 2. Від виробників вимагається вимірювати шорсткість поверхні, зазначену в позиції 6A004.e.2, тільки в тих випадках, коли цей оптичний елемент призначено або виготовлено таким, що має чи перевищує контрольний параметр. Примітка. Згідно з позицією 6A004.e контролю не підлягають «асферичні оптичні елементи», які мають будь-яку з наведених нижче характеристик: a) найбільший розмір оптичної апертури менше ніж 1 м, а відношення фокусної відстані до апертури дорівнює або більше 4,5:1; b) найбільший розмір оптичної апертури дорівнює або більше ніж 1 м, а відношення фокусної відстані до апертури дорівнює або більше 7:1; c) спроектовані як оптичні елементи Френеля, флайай, смугові, призматичні або дифракційні оптичні елементи; d) виготовлені з боросилікатного скла та мають коефіцієнт лінійного теплового розширення більше ніж 2,5 × 10 ⁻⁶ /K за температури 25 °C; або e) є рентгенівським оптичним елементом, який може функціонувати як внутрішнє дзеркало (наприклад, трубчасті дзеркала). Особлива примітка. Щодо «асферичних оптичних елементів», спеціально призначених для літографічного обладнання, див. позицію 3B001.	6A005.a.7 6A005.a.7.a 6A005.a.7.b 6A005.a.8 6A005.a.9 6A005.a.9.a 6A005.a.9.b 6A005.a.10 6A005.b 6A005.b.1 6A005.b.1.a 6A005.b.1.b 6A005.b.2 6A005.b.2.a 6A005.b.2.b 6A005.b.3 6A005.b.3.a 6A005.b.3.a.1 6A005.b.3.a.2 6A005.b.3.b 6A005.b.3.b.1 6A005.b.3.b.2 6A005.b.4 6A005.b.4.a 6A005.b.4.a.1 6A005.b.4.a.2 6A005.b.4.b 6A005.b.4.b.1 6A005.b.4.b.2 6A005.b.5 6A005.b.5.a 6A005.b.5.a.1 6A005.b.5.a.2 6A005.b.5.b 6A005.b.5.b.1 6A005.b.5.b.2 6A005.b.5.b.3 6A005.b.5.c 6A005.b.5.c.1 6A005.b.5.c.2 6A005.b.5.c.3 6A005.b.6 6A005.b.6.a 6A005.b.6.a.1 6A005.b.6.a.2 6A005.b.6.a.3 6A005.b.6.b 6A005.b.6.b.1 6A005.b.6.b.2 6A005.b.6.b.3 6A005.b.6.c 6A005.b.6.c.1 6A005.b.6.c.1.a 6A005.b.6.c.1.b 6A005.b.6.c.1.c 6A005.b.6.c.1.d 6A005.b.6.c.1.e 6A005.b.6.c.2 6A005.b.6.c.2.a 6A005.b.6.c.2.b 6A005.b.6.c.2.c 6A005.b.6.c.2.d 6A005.b.6.d 6A005.b.6.d.1 6A005.b.6.d.1.a 6A005.b.6.d.1.b 6A005.b.6.d.1.c 6A005.b.6.d.2 6A005.b.6.d.2.a 6A005.b.6.d.2.b 6A005.b.6.d.2.c	g) вихідну потужність вище 5 кВт, але не більше 6 кВт і мають BPP вище 7,2 мм х мрад; h) вихідну потужність вище 6 кВт, але не більше 8 кВт і мають BPP вище 12 мм х мрад; або i) вихідну потужність вище 8 кВт, але не більше 10 кВт і мають BPP вище 24 мм х мрад. Технічна примітка. Для цілей примітки 2.a позиції 6A005.a.6.b «яскравість» визначається як вихідна потужність «лазера», поділена на квадрат параметра якості пучка (BPP), тобто (вихідна потужність)/BPP². 7) довжину хвилі вихідного випромінювання понад 1150 нм, але не перевищує 1555 нм, та будь-яку з таких характеристик: a) вихідна потужність у режимі генерації однієї поперечної моди понад 50 Вт; або b) вихідна потужність у багатомодовому режимі генерації поперечних мод понад 80 Вт; 8) довжину хвилі вихідного випромінювання понад 1555 нм, але не перевищує 1850 нм, та вихідну потужність понад 1 Вт; 9) довжину хвилі вихідного випромінювання понад 1850 нм, але не перевищує 2100 нм, та будь-яку з таких характеристик: a) вихідна потужність у режимі генерації однієї поперечної моди понад 1 Вт; або b) вихідна потужність у багатомодовому режимі генерації поперечних мод понад 120 Вт; або 10) довжину хвилі вихідного випромінювання понад 2100 нм та вихідну потужність понад 1 Вт; b) «імпульсні лазери», які не є «перестроюваними» і відповідають хоча б одній з таких умов: 1) довжина хвилі вихідного випромінювання менше ніж 150 нм та виконується хоча б одна з таких умов: a) вихідна енергія в імпульсі понад 50 мДж та «максимальна потужність» понад 1 Вт; або b) «середня вихідна потужність» понад 1 Вт; 2) довжина хвилі вихідного випромінювання 150 нм або більше, але не перевищує 510 нм, та виконується хоча б одна з таких умов: a) вихідна енергія в імпульсі понад 1,5 Дж та «пікова потужність» понад 30 Вт; або b) «середня вихідна потужність» понад 30 Вт; Примітка. Згідно з позицією 6A005.b.2.b контролю не підлягають аргоніві «лазери», що мають «середню вихідну потужність» 50 Вт або менше. 3) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 510 нм, але не перевищує 540 нм, та виконується хоча б одна з таких умов: a) вихідне випромінювання з однією поперечною модою та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 1,5 Дж та «пікова потужність» понад 50 Вт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 50 Вт; або b) вихідне випромінювання з багатьма поперечними модами та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 1,5 Дж та «пікова потужність» понад 150 Вт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 150 Вт; 4) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 540 нм, але не перевищує 800 нм, та виконується хоча б одна з таких умов: a) «тривалість імпульсу» менше ніж 1 пс та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 0,005 Дж та «пікова потужність» понад 5 ГВт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 20 Вт; або b) «тривалість імпульсу» дорівнює або перевищує 1 пс та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 1,5 Дж та «пікова потужність» понад 30 Вт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 30 Вт; 5) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 800 нм, але не перевищує 975 нм, та виконується хоча б одна з таких умов: a) «тривалість імпульсу» менше ніж 1 пс та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 0,005 Дж та «пікова потужність» понад 5 ГВт; або 2) вихідне випромінювання з однією поперечною модою та «середня вихідна потужність» понад 20 Вт; b) «тривалість імпульсу» дорівнює або перевищує 1 пс, але не перевищує 1 мкс, та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 0,5 Дж та «пікова потужність» понад 50 Вт; 2) вихідне випромінювання з однією поперечною модою та «середня вихідна потужність» понад 20 Вт; або 3) вихідне випромінювання з багатьма поперечними модами та «середня вихідна потужність» понад 50 Вт; або c) «тривалість імпульсу» перевищує 1 мкс та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 2 Дж та «пікова потужність» понад 50 Вт; 2) вихідне випромінювання з однією поперечною модою та «середня вихідна потужність» понад 50 Вт; або 3) вихідне випромінювання з багатьма поперечними модами та «середня вихідна потужність» понад 80 Вт; 6) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 975 нм, але не перевищує 1150 нм, та виконується хоча б одна з таких умов: a) «тривалість імпульсу» менше ніж 1 пс та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна «пікова потужність» в імпульсі понад 2 ГВт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 30 Дж; або 3) вихідна енергія в імпульсі понад 0,002 Дж; b) «тривалість імпульсу» дорівнює або перевищує 1 пс, але не перевищує 1 нс, та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідна «пікова потужність» в імпульсі понад 5 ГВт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 50 Вт; або 3) вихідна енергія в імпульсі понад 0,1 Дж; c) «тривалість імпульсу» дорівнює або перевищує 1 нс, але не перевищує 1 мкс, та виконується хоча б одна з таких умов: 1) вихідне випромінювання з однією поперечною модою та виконується хоча б одна з таких умов: a) «пікова потужність» понад 100 МВт; b) «середня вихідна потужність» понад 20 Вт, конструктивно обмежена максимальною частотою повторення імпульсів, що менше або дорівнює 1 кГц; c) «ККД від розетки» понад 12 %, «середня вихідна потужність» понад 100 Вт і здатні працювати при частоті повторення імпульсів більше ніж 1 кГц; d) «середня вихідна потужність» понад 150 Вт і здатні працювати при частоті повторення імпульсів більше ніж 1 кГц; або e) вихідна енергія в імпульсі понад 2 Дж; або 2) багатомодове з поперечною модою вихідне випромінювання та будь-що з наведеного нижче: a) «пікова потужність» понад 400 МВт; b) «ККД від розетки» понад 18 % та «середня вихідна потужність» понад 500 Вт; c) «середня вихідна потужність» понад 2 кВт; або d) вихідна енергія в імпульсі понад 4 Дж; або d) «тривалість імпульсу» понад 1 мкс та будь-що з наведеного нижче: 1) одномодове з поперечною модою вихідне випромінювання та будь-що з наведеного нижче: a) «пікова потужність» понад 500 кВт; b) «ККД від розетки» понад 12 % та «середня вихідна потужність» понад 100 Вт; або c) «середня вихідна потужність» понад 150 Вт; або 2) багатомодове з поперечною модою вихідне випромінювання та будь-що з наведеного нижче: a) «пікова потужність» понад 1 МВт; b) «ККД від розетки» понад 18 % та «середня вихідна потужність» понад 500 Вт; або c) «середня вихідна потужність» понад 2 кВт;	6A005.b.7 6A005.b.7.a 6A005.b.7.a.1 6A005.b.7.a.2 6A005.b.7.a.3 6A005.b.7.b 6A005.b.7.b.1 6A005.b.7.b.2 6A005.b.7.b.3 6A005.b.8 6A005.b.8.a 6A005.b.8.b 6A005.b.9 6A005.b.9.a 6A005.b.9.a.1 6A005.b.9.a.2 6A005.b.9.b 6A005.b.9.b.1 6A005.b.9.b.2 6A005.b.10 6A005.b.10.a 6A005.b.10.b 6A005.c 6A005.c.1 6A005.c.1.a 6A005.c.1.b 6A005.c.2 6A005.c.2.a 6A005.c.2.b 6A005.c.3 6A005.c.3.a 6A005.c.3.b 6A005.d 6A005.d.1 6A005.d.1.a 6A005.d.1.a.2 6A005.d.1.b 6A005.d.1.b.1 6A005.d.1.b.2 6A005.d.1.b.3 6A005.d.1.c 6A005.d.1.c.1 6A005.d.1.c.2 6A005.d.1.c.3 6A005.d.1.d 6A005.d.1.d.1 6A005.d.1.d.1.a 6A005.d.1.d.1.b 6A005.d.1.d.1.e 6A005.d.1.d.2	7) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 1150 нм, але не більше ніж 1555 нм, та будь-що з наведеного нижче: a) «тривалість імпульсу» не більше ніж 1 мкс та будь-що з наведеного нижче: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 0,5 Дж та «пікова потужність» понад 50 Вт; 2) одномодове з поперечною модою вихідне випромінювання та «середня вихідна потужність» понад 20 Вт; або 3) багатомодове з поперечною модою вихідне випромінювання та «середня вихідна потужність» понад 50 Вт; або b) «тривалість імпульсу» більше ніж 1 мкс та будь-яка з наведених нижче характеристик: 1) вихідна енергія понад 2 Дж та «пікова потужність» понад 50 Вт; 2) одномодове з поперечною модою вихідне випромінювання та «середня вихідна потужність» понад 80 Вт; або 3) багатомодове з поперечною модою випромінювання та «середня вихідна потужність» понад 80 Вт; або 8) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 1555 нм, але не більше ніж 1850 нм, та будь-що з наведеного нижче: a) вихідна енергія в імпульсі понад 100 мДж та «пікова потужність» понад 1 Вт; або b) «середня вихідна потужність» понад 1 Вт; 9) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 1850 нм, але не більше ніж 2100 нм, та будь-що з наведеного нижче: a) одномодове з поперечною модою вихідне випромінювання та будь-що з наведеного нижче: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 100 мДж та «пікова потужність» понад 1 Вт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 1 Вт; або b) багатомодове з поперечною модою вихідне випромінювання та будь-що з наведеного нижче: 1) вихідна енергія в імпульсі понад 100 мДж та «пікова потужність» понад 10 кВт; або 2) «середня вихідна потужність» понад 120 Вт; або 10) довжина хвилі вихідного випромінювання понад 2100 нм та будь-що з наведеного нижче: a) вихідна енергія в імпульсі понад 100 мДж та «пікова потужність» понад 1 Вт; або b) «середня вихідна потужність» понад 1 Вт; c) «перестроювані» «лазери», які мають будь-що з наведеного нижче: 1) довжина хвилі вихідного випромінювання менше ніж 600 нм та будь-що з наведеного нижче: a) вихідна енергія в імпульсі понад 50 мДж та «пікова потужність» понад 1 Вт; або b) середня або неперервна вихідна потужність понад 1 Вт; Примітка. Згідно з позицією 6A005.c.1 контролю не підлягають «лазери» на барвниках або інші рідинні «лазери», що мають багатомодове вихідне випромінювання та довжину хвилі 150 нм або більше, але не більше ніж 600 нм, та відповідають усім таким умовам: 1) вихідна енергія в імпульсі менше ніж 1,5 Дж або «пікова потужність» менше ніж 20 Вт; та 2) середня або неперервна вихідна потужність менше ніж 20 Вт. 2) довжина хвилі вихідного випромінювання 600 нм або більше, але така, що не перевищує 1400 нм, та будь-що з наведеного нижче: a) вихідна енергія в імпульсі понад 1 Дж та «пікова потужність» понад 20 Вт; або b) середня вихідна потужність або вихідна потужність у безперервному режимі понад 20 Вт; або 3) довжина хвилі вихідного випромінювання більше 1400 нм та будь-що з наведеного нижче: a) вихідна енергія в імпульсі понад 50 мДж та «максимальна потужність» понад 1 Вт; або b) середня вихідна потужність або вихідна потужність у безперервному режимі понад 1 Вт; d) інші «лазери», не визначені у позиції 6A005.a, 6A005.b або 6A005.c, а саме: 1) напівпровідникові «лазери», а саме: Примітки. 1. Позиція 6A005.d.1 включає напівпровідникові «лазери», що мають вихідні оптичні з'єднувачі (наприклад, оптоволоконні гнучкі виводи). 2. Статус контролю напівпровідникових «лазерів», спеціально призначених для іншого обладнання, визначається статусом контролю такого обладнання. a) індивідуальні одномодові з поперечною модою напівпровідникові «лазери», які мають будь-що з наведеного нижче: 1) довжину хвилі 1510 нм або менше та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 1,5 Вт; або 2) довжину хвилі більше ніж 1510 нм та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 500 мВт; b) індивідуальні, багатомодові з поперечною модою напівпровідникові «лазери», які мають будь-що з наведеного нижче: 1) довжину хвилі менше ніж 1400 нм та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 15 Вт; 2) довжину хвилі 1400 нм або більше, але менше ніж 1900 нм, та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 2,5 Вт; або 3) довжину хвилі 1900 нм або більше та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 1 Вт; c) індивідуальні «лінійні» напівпровідникових «лазерів», які мають будь-що з наведеного нижче: 1) довжину хвилі менше ніж 1400 нм та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 100 Вт; 2) довжину хвилі 1400 нм або більше, але менше ніж 1900 нм, та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 25 Вт; або 3) довжину хвилі 1900 нм або більше та середню вихідну потужність або вихідну потужність у безперервному режимі понад 10 Вт; d) «пакетні ґратки» (двовимірні ґратки) напівпровідникових «лазерів», що мають хоча б одну з таких характеристик: 1) довжина хвилі менше ніж 1400 нм та виконується хоча б одна з таких умов: a) середня вихідна потужність або повна вихідна потужність у безперервному режимі менше ніж 3 кВт, разом з тим середня вихідна «густина потужності» або вихідна «густина потужності» у безперервному режимі більше ніж 500 Вт/см²; або b) середня вихідна потужність або повна вихідна потужність у безперервному режимі 3 кВт або більше, але менше або дорівнює 5 кВт, разом з тим середня вихідна «густина потужності» або вихідна «густина потужності» у безперервному режимі більше ніж 350 Вт/см²; c) середня вихідна потужність або повна вихідна потужність у безперервному режимі понад 5 кВт; d) пікова імпульсна «густина потужності» понад 2500 Вт/см²; або Примітка. Згідно з позицією 6A005.d.1.d.1.d контролю не підлягають монолітні пристрої, вироблені шляхом епітаксії. e) просторово-когерентна середня вихідна потужність або просторово-когерентна повна вихідна потужність у безперервному режимі більше ніж 150 Вт; 2) довжина хвилі більше або дорівнює 1400 нм, але менше ніж 1900 нм, та виконується хоча б одна з таких умов:

ДОКУМЕНТИ

	<i>Технічна примітка.</i> «Середній рівень бокових пелюсток», зазначений у позиції 6D003.d.2.b, вимірюється для усієї ґратки повністю, за винятком діапазону кутів, в які входять головний промінь і перші дві бокові пелюстки з обох боків головного променя.		
6D102	«Програмне забезпечення», спеціально призначене або модифіковане для «використання» товарів, визначених у позиції 6A108.	7A003	«Інерційне вимірювальне обладнання або системи», що мають усе наведене нижче: <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 7A103. <i>Примітки.</i> 1. «Інерційне вимірювальне обладнання або системи» включають акселерометри або гіроскопи для вимірювання змін у швидкості та орієнтації для визначення або збереження курсу без залучення вже встановлених зовнішніх еталонів. До «Інерційного вимірювального обладнання або систем» належать: системи орієнтації та визначення курсу (AHRSs); гірокомпаси; інерційні вимірювальні пристрої (IMUs); інерційні навігаційні системи (INSs); інерційні системи відліку (IRSs); інерційні пристрої відліку (IRUs).
6D103	«Програмне забезпечення» для післяпольотного оброблення даних, що дають можливість визначення позиції апарата вздовж усієї траєкторії польоту, спеціально призначене або модифіковане для «ракет».		
	<i>Технічна примітка.</i> У позиції 6D103 «ракета» означає закінчені ракетні системи та безпілотні літальні апарати, здатні досягати дальності понад 300 км.		
6D203	«Програмне забезпечення», спеціально призначене для удосконалення або для зняття обмежень на технічні характеристики камер або пристроїв для формування зображення з метою приведення у відповідність з характеристиками, визначеними у позиціях 6A203.a — 6A203.c.		
6E	Технологія, «послуги та роботи».		
6E001	«Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «розроблення» обладнання, матеріалів або «програмного забезпечення», визначених у позиції 6A, 6B, 6C або 6D.		
6E002	«Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «виробництва» обладнання, матеріалів або «програмного забезпечення», визначених у позиції 6A, 6B, 6C, 6D102 або 6D103.	7A003.a	«Допоміжні засоби визначення положення» незалежно визначають положення та включають: a) глобальні навігаційні супутникові системи (GNSS); b) «навігаційні системи на основі еталонних баз даних» («DBRN»).
6E003	Інші «технології», а саме:		
6E003.a	a) «технології», а саме:		
6E003.a.1	1) «технологія» оброблення та покриття оптичних поверхонь, «необхідна» для досягнення однорідності «оптичної товщини» у 99,5 % або краще для оптичних покриттів з діаметром або довжиною головної осі 500 мм або більше, із загальними втратами (поглинання і розсіювання) меншими ніж 5 x 10 ⁻³ ; <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 2E003.f. <i>Технічна примітка.</i> «Оптична товщина» є добутком коефіцієнта заломлення та фізичної товщини покриття.	7A003.a.1	a) призначені для «літальних апаратів», наземних транспортних засобів або суден, що забезпечують визначення положення без використання «допоміжних засобів визначення положення» та після проведення нормальної орієнтації мають будь-яку з наведених нижче характеристик «точності»:
6E003.a.2	2) «технологія» виробництва оптики із застосуванням методів односточкового алмазного точіння з одержанням кінцевої середньоквадратичної «точності» оброблення поверхні краще ніж 10 нм на неплоских поверхнях площею понад 0,5 м ² ;	7A003.a.2	1) «кругове імовірне відхилення» («KIB») за швидкістю 0,8 морської милі за годину або менше (краще);
6E003.b	b) «технологія», «необхідна» для «розроблення», «виробництва» або «використання» спеціально призначених діагностичних приладів або мішеней у випробувальному обладнанні для випробування «надпотужних лазерів» або випробувань чи аналізу матеріалів, опромінюваних променями «надпотужних лазерів».	7A003.a.3	2) «KIB» у 0,5 % пройденої дистанції або менше (краще); або 3) «KIB» сумарного дрейфу в 1 морську милю або менше (краще) протягом 24 годин; <i>Технічна примітка.</i> Робочі параметри, зазначені у позиціях 7A003.a.1, 7A003.a.2 та 7A003.a.3, зазвичай стосуються «інерційного вимірювального обладнання та систем», розроблених для «літальних апаратів», наземних транспортних засобів і суден, відповідно. Ці параметри отримують шляхом використання спеціалізованих допоміжних непозиційних засобів (наприклад, висотомірів, одометрів, швидкісних лавів). Унаслідок цього зазначені величини робочих параметрів не можуть бути легко конвертовані між собою. Обладнання, призначене для кількох платформ, повинно бути проаналізоване стосовно кожної з позицій 7A003.a.1, 7A003.a.2 або 7A003.a.3, що мають відношення до них.
6E101	«Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «використання» обладнання або «програмного забезпечення», визначеного в позиції 6A002, 6A007.b, 6A007.c, 6A008, 6A102, 6A107, 6A108, 6B108, 6D102 або 6D103. <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 6E101 контролю підлягає «технологія» для товарів, визначених у позиціях 6A002, 6A007 та 6A008, якщо вони призначені для застосування в повітрі та придатні для використання в «ракетах».	7A003.b	b) розроблені для «літальних апаратів», наземних транспортних засобів або суден з вбудованими «допоміжними засобами визначення положення», які після втрати сигналів від усіх засобів визначення положення забезпечують визначення їх положення за період часу до 4 хвилин з «точністю» менше (краще) 10 метрів «СЕР»; <i>Технічна примітка.</i> Позиція 7A003.b стосується систем, в яких «інерційне навігаційне обладнання або системи» та інші незалежні «допоміжні засоби визначення положення» розміщені в єдиному корпусі (тобто вбудовані) для покращення їх параметрів;
6E201	«Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «використання» обладнання, зазначеного в позиції 6A003, 6A005.a.2, 6A005.b.2, 6A005.b.3., 6A005.b.4, 6A005.b.6, 6A005.c.2, 6A005.d.3.c, 6A005.d.4.c, 6A202, 6A203, 6A205, 6A225 або 6A226. <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 6E201 контролю підлягає «технологія» для камер, визначених у позиції 6A003, якщо ці камери також підпадають під визначення позиції 6A203 за будь-яким з контрольних параметрів, визначених у позиції 6A203.	7A003.c	c) розроблені для «літальних апаратів», наземних транспортних засобів або суден, які забезпечують визначення курсу або істинної (географічної) півночі та мають будь-яку з наведених нижче характеристик:
6E203	«Технологія» у вигляді кодів та ключів, призначена для удосконалення або для зняття обмежень на технічні характеристики камер або пристроїв для формування зображення з метою приведення у відповідність з характеристиками, визначеними у позиціях 6A203.a—6A203.c.	7A003.c.1	1) максимальну робочу кутову швидкість менше (нижче) 500 град/с і «точність» визначення курсу без використання «допоміжних засобів визначення положення», яка дорівнює або менше (краще) добутку 0,07 градуса на секанс широти (sec(Lat)) (відповідає середньоквадратичній похибці, що дорівнює б кутовим хвилинам на широті 45 градусів); або
6E901	«Послуги та роботи» (відповідно до пункту 5 загальних приміток до цього Списку) стосовно товарів, зазначених у позиції 6A, 6B, 6C, 6D або 6E.	7A003.c.2	2) максимальну робочу кутову швидкість, яка дорівнює або більше (вище) 500 град/с, і «точність» визначення курсу без використання «допоміжних засобів визначення положення», яка дорівнює або менше (краще) добутку 0,2 градуса на секанс широти (sec(Lat)) (відповідає середньоквадратичній похибці, що дорівнює 17 кутовим хвилинам на широті 45 градусів); або
	Розділ 7. Навігаційне обладнання та авіаційна радіоелектроніка	7A003.d	d) забезпечують вимірювання прискорення або кутової швидкості у більш ніж одному напрямку та мають будь-яку з наведених нижче характеристик:
Номер позиції	Найменування та опис товарів	7A003.d.1	1) робочі характеристики, визначені у позиції 7A001 або 7A002, вздовж будь-якої осі без використання допоміжних показників; або
7A	Системи, обладнання і компоненти. <i>Особлива примітка.</i> Щодо автопілотів для підводних апаратів див. розділ 8, щодо РЛС див. розділ 6.	7A003.d.2	2) «придатні для використання в космосі» і такі, що забезпечують вимірювання кутової швидкості, маючи при цьому «кутовий випадковий дрейф» вздовж будь-якої осі, що дорівнює або менше (краще) 0,1°/√год. <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 7A003.d.2 контролю не підлягає «інерційне вимірювальне обладнання або системи», які включають тільки один тип гіроскопів — «гіроскопи з ротором, що обертається».
7A001	Акселерометри, наведені нижче, і спеціально призначені компоненти для них: <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 7A101. <i>Особлива примітка.</i> Щодо кутових або обертових акселерометрів див. позицію 7A001.b.	7A004	«Системи астроорієнтації» та компоненти для них, як наведено нижче: <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 7A104.
7A001.a	a) лінійні акселерометри, що мають будь-яку з наведених нижче характеристик:	7A004.a	a) «системи астроорієнтації» із визначеною «точністю» вимірювання за азимутом, яка дорівнює або менше (краще) ніж 20 кутових секунд протягом визначеного строку експлуатації обладнання;
7A001.a.1	1) призначені для функціонування при рівнях лінійного прискорення 15 g або менше та мають будь-яку з наведених нижче характеристик:	7A004.b	b) компоненти, спеціально розроблені для обладнання, визначеного у 7A004.a, а саме:
7A001.a.1.a	a) «стабільність» «відхилення» менше (краще) ніж 130 мікро g відносно фіксованого каліброваного значення протягом одного року; або	7A004.b.1	1) оптичні головки або астрокуполи (дефлектори);
7A001.a.1.b	b) «стабільність» «масштабного коефіцієнта» менше (краще) ніж 130 частин на мільйон відносно фіксованого каліброваного значення протягом одного року;	7A004.b.2	2) блоки обробки даних. <i>Технічна примітка.</i> «Системи астроорієнтації» також називають датчиками орієнтації у просторі по зірках або гіроастрокомпасами.
7A001.a.2	2) призначені для функціонування при рівнях лінійного прискорення понад 15 g, але не більше 100 g, та мають усі такі характеристики:	7A005	Приймальне обладнання Глобальних супутникових навігаційних систем (GNSS), яке має будь-яку з наведених нижче характеристик, і спеціально призначене для нього компоненти: <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 7A105. <i>Особлива примітка.</i> Щодо обладнання, спеціально призначеного для військового використання, див. Список товарів військового призначення.
7A001.a.2.a	a) «повторюваність» «відхилення» менше (краще) ніж 1250 мікро g протягом одного року; та	7A005.a	a) використовує алгоритм дешифрування, спеціально призначений або модифікований для використання в урядом з метою отримання доступу до коду для визначення місцезнаходження та часу; або
7A001.a.2.b	b) «повторюваність» «масштабного коефіцієнта» менше (краще) ніж 1250 частин на мільйон протягом одного року; або	7A005.b	b) використовує «адаптивні антенні системи». <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 7A005.b контролю не підлягають Глобальні супутникові навігаційні системи (GNSS), призначені для фільтрації, перемикання або об'єднання сигналів від групи всенаправлених антен, які не застосовують техніку адаптивної антени. <i>Технічна примітка.</i> Для цілей позиції 7A005.b «адаптивні антенні системи» динамічно генерують один або більше просторових нулів у діаграмі направленості антенної ґратки шляхом оброблення сигналів у часовій або частотній області.
7A001.a.3	3) призначені для використання в інерційних навігаційних системах або системах наведення та специфіковані для функціонування при рівнях лінійного прискорення понад 100 g. <i>Примітка.</i> Згідно з позиціями 7A001.a.1 та 7A001.a.2 контролю не підлягають акселерометри, функції яких обмежені вимірюванням тільки вібрації або поштовхів.	7A006	Бортіві альтиметри, які працюють на частотах, що не входять в діапазон від 4,2 до 4,4 ГГц включно, і мають будь-яку з наведених нижче характеристик: <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 7A106.
7A001.b	b) кутові або обертові акселерометри, специфіковані для функціонування при рівнях лінійного прискорення понад 100 g.	7A006.a	a) «керування потужністю»; або
7A002	Гіроскопи або датчики кутової швидкості, які мають будь-яку з наведених нижче характеристик і спеціально призначені компоненти для них: <i>Особлива примітка.</i> Див. також позицію 7A102. <i>Особлива примітка.</i> Щодо кутових або обертових акселерометрів див. позицію 7A001.b.	7A006.b	b) використання амплітудної модуляції із змінною фазою.
7A002.a	a) специфіковані для функціонування при рівнях лінійного прискорення 100 g або менше та мають усі такі характеристики:	7A008	Підводні гідроакустичні навігаційні системи, в яких використовуються доплерівські та кореляційні гідроакустичні лаги, об'єднані з гірокомпасом (вимірювачем курсу), та які мають «точність» визначення місцезнаходження, що дорівнює або менше (краще) 3 % «кругового імовірного відхилення» («KIB») пройденої відстані, а також спеціально призначені компоненти для них. <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 7A008 контролю не підлягають системи, спеціально призначені для установки на надводних судах, або системи, що потребують використання акустичних маяків або акустичних буїв для надання даних щодо місцезнаходження. <i>Особлива примітка.</i> Щодо контролю за акустичними системами див. позицію 6A001.a, за обладнанням гідроакустичних, кореляційних та доплерівських лавів — позицію 6A001.b, за іншими морськими системами — позицію 8A002.
7A002.a.1	1) діапазон вимірювання менше ніж 500°/с і мають будь-яку з наведених нижче характеристик:		
7A002.a.1.a	a) «стабільність» «відхилення» менше (краще) ніж 0,5°/год, виміряну за умови впливу прискорення 1 g протягом одного місяця та відносно фіксованої каліброваної величини; або		
7A002.a.1.b	b) «випадкове кутове блукання» менше (краще) або дорівнює 0,0035°/√год; або <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 7A002.a.1.b контролю не підлягають «гіроскопи з ротором, що обертається».		
7A002.a.2	2) діапазон вимірювання 500°/с або більше і має будь-яку з наведених нижче характеристик:		
7A002.a.2.a	a) «стабільність» «відхилення» менше (краще) ніж 4°/год, виміряна за умови впливу прискорення 1 g протягом трьох хвилин та відносно фіксованої каліброваної величини; або		
7A002.a.2.b	b) «випадкове кутове блукання» менше (краще) або дорівнює 0,1°/√год; або <i>Примітка.</i> Згідно з позицією 7A002.a.2.b контролю не підлягають «гіроскопи з ротором, що обертається».		
7A002.b	b) специфіковане для використання при рівнях лінійного прискорення понад 100 g.		

ДОКУМЕНТИ

1E002	«Програмне забезпечення» для «розроблення» «композиційних матеріалів» або ламінатів з органічною «матрицею», металевою «матрицею» або вуглецевою «матрицею», зазначених у цьому додатку.	«цифрових комп'ютерів», які мають «зведену пікову продуктивність» (<i>«3ПП»</i>) понад 16 зв'язаних терафлос (3Т); або «програмного забезпечення», зазначеного у позиції 4D цього додатка.	Розділ 5. Частина перша	6A003.b.4	камери формування зображення, які містять «ґратки фокальної площини» та мають будь-яку з таких характеристик: a) містять «ґратки фокальної площини», зазначені у позиціях 6A002.a.3.a—6A002.a.3.е цього додатка; b) містять «ґратки фокальної площини», зазначені у позиції 6A002.a.3.f цього додатка; або c) містять «ґратки фокальної площини», зазначені у позиції 6A002.a.3.g цього додатка.
1E001	«Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «розроблення» або «виробництва» обладнання та матеріалів, зазначених у позиції 1A002 або 1C цього додатка.				Примітки. 1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. Згідно з позицією 6A003.b.4.c контролю не підлягають камери формування зображення, спеціально призначені або модифіковані для підводного застосування.
1E002.e та 1E002.f	інша «технологія».				
2B001.a 2B001.b 2B001.d 2B001.f 2B003 2D001	Розділ 2 не використовується. не використовується. не використовується. не використовується. Не використовується. «Програмне забезпечення», крім того, що зазначене в позиції 2D002, спеціально призначене для «розроблення» або «виробництва» обладнання, наведеного нижче: a) токарні верстати, що мають дві або більше осі, які можуть бути одночасно скоординовані для «контурного керування», та будь-яку з таких характеристик: 1) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 0,9 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей менше ніж 1 м; або 2) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 1,1 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей 1 м або більше; b) фрезерувальні верстати, що мають будь-яку з таких характеристик: 1) три лінійні осі плюс одна вісь обертання, які можуть бути одночасно скоординовані для «контурного керування» та мають будь-яку з таких характеристик: a) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 0,9 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей менше ніж 1 м; або b) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 1,1 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей 1 м або більше; 2) зазначену у позиції 2B001.b.2.a, 2B001.b.2.b або 2B001.b.2.c, та мають «повторюваність однонаправленого позиціонування», що дорівнює або менше (краще) ніж 0,9 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей; або 3) «повторюваність однонаправленого позиціонування» для координатно-розточувальних верстатів 1,1 мкм або менше (краще) уздовж однієї або більше лінійних осей; c) верстати для електроіскрового оброблення (EDM) відповідно до позиції 2B001.d; d) верстати для свердління глибоких отворів відповідно до позиції 2B001.f; e) верстати з «числовим програмним керуванням» або ручним керуванням відповідно до позиції 2B003.	5A001.b.3 5A001.b.5 5B001.a 5D001.a 5D001.b 5E001.a 6A001.a.1.b 6A001.a.1.e 6A001.a.2.a.1 6A001.a.2.a.2 6A001.a.2.a.3 6A001.a.2.a.5 6A001.a.2.a.6 6A001.a.2.b 6A001.a.2.c 6A001.a.2.d 6A001.a.2.e 6A001.a.2.f 6A002.a.1.a 6A002.a.1.b 6A002.a.1.c 6A002.a.1.d 6A002.a.2.a 6A002.a.2.b 6A002.a.3	є радіоблагоднанням... є радіоприймачами з цифровим керуванням... обладнання, а також спеціально призначені для нього компоненти або аксесуари, спеціально призначені для «розроблення» або «виробництва» обладнання, функцій або особливостей, зазначених у позиції 5A001 цього додатка; не використовується. «технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «розроблення» або «виробництва» обладнання, функцій або особливостей, зазначених у позиції 5A001, або «програмного забезпечення», зазначеного у позиції 5D001.a цього додатка; Розділ 6 системи або передавальні та приймальні антенні решітки, призначені для виявлення або локалізації об'єктів, які мають будь-яку з наведених нижче характеристик: 1) частоту передачі нижче ніж 5 кГц або рівень звукового тиску понад 224 дБ (1 мкПа на 1 м) для обладнання з робочою частотою у діапазоні від 5 до 10 кГц включно; 2) рівень звукового тиску понад 224 дБ... 3) рівень звукового тиску понад 235 дБ... 4) здійснюють формування променів... 5) призначені для роботи... 6) сконструйовані таким чином, що за нормальних умов витримують тиск... активні індивідуальні сонари... гідрофони..., що містять... гідрофони..., що містять гнучкі збірники... гідрофони..., що мають будь-який... гідрофони..., призначені для роботи... гідрофони, призначені для... буксировані акустичні гідрофонні ґратки... апаратура оброблення даних, спеціально призначена для використання в реальному масштабі часу з буксированими акустичними гідрофонними ґратками, з «доступною користувачу можливістю програмування» і обробленням даних у часовій або частотній області та аналізом кореляцій, включаючи спектральний аналіз, цифрову фільтрацію і формування діаграми направленості антени із використанням швидкого перетворення Фур'є або інших перетворень чи процесів; датчики курсу... донні або занурені гідрофонні ґратки, які мають будь-яку з наведених нижче характеристик: 1) містять гідрофони... або 2) містять мультіплексовані сигнальні модулі гідрофонних груп... апаратура оброблення даних, спеціально призначена для використання в реальному масштабі часу з донними або зануреними кабельними системами, з «доступною користувачу можливістю програмування» і обробленням даних у часовій або частотній області та аналізом кореляцій, включаючи спектральний аналіз, цифрову фільтрацію і формування діаграми направленості антени з використанням швидкого перетворення Фур'є або інших перетворень чи процесів; твердотілі детектори, «придатні для використання в космосі»... «придатні для використання в космосі» «ґратки фокальної площини» ... електронно-оптичні підсилювачі яскравості зображення... 1) максимальний відтук... 2) електронне підсилення зображення... 3) фотокатоди, наведені нижче: a) багатолужні фотокатоди (наприклад, S-20 та S-25), що мають інтегральну чутливість до світлового потоку понад 7000 мкА/лм; b) фотокатоди з GaAs або GaInAs; c) інші компаундні напівпровідникові фотокатоди на «сполуках III/V»... електронно-оптичні підсилювачі яскравості зображення... «ґратки фокальної площини», що не є «придатними для використання в космосі»... Примітки. 3. Згідно з позицією 6A002.a.3 контролю не підлягають «ґратки фокальної площини», наведені нижче: a) «ґратки фокальної площини» із силіциду платини (PtSi), які мають менше ніж 10 000 елементів; b) «ґратки фокальної площини» із силіциду іридію (IrSi). 4. Згідно з позицією 6A002.a.3 контролю не підлягають «ґратки фокальної площини», наведені нижче: a) «ґратки фокальної площини» з антимоніду індію (InSb) або селеніду свинцю (PbSe), які мають менше ніж 256 елементів; b) «ґратки фокальної площини» з арсеніду індію (InAs); c) «ґратки фокальної площини» із сульфіду свинцю (PbS); d) «ґратки фокальної площини» з арсеніду галію індію (InGaAs). 5. Згідно з позицією 6A002.a.3 контролю не підлягають «ґратки фокальної площини» з телуриду кадмію ртуті (HgCdTe), наведені нижче: a) «сканувальні ґратки», які мають будь-яку з таких характеристик: 1) 30 елементів або менше; 2) включають накопичення із затримкою в межах елемента і мають 2 елементи або менше; b) «зіркоподібні ґратки», які мають менше ніж 256 елементів. Технічні примітки. 1. «Сканувальні ґратки» визначаються як «ґратки фокальної площини», призначені для застосування із сканувальною оптичною системою, яка послідовно відображує об'єкт передачі для одержання зображення. 2. «Зіркоподібні ґратки» визначаються як «ґратки фокальної площини», призначені для застосування з несканувальною оптичною системою, яка відображує об'єкт передачі. 6. Згідно з позицією 6A002.a.3 контролю не підлягають «ґратки фокальної площини», наведені нижче: a) «ґратки фокальної площини» на структурах з квантовими ямами з арсеніду галію (GaAs) або арсеніду алюмінію галію (GaAlAs), які мають менше ніж 256 елементів; b) мікрообометричні «ґратки фокальної площини», які мають менше ніж 8000 елементів. 7. Згідно з позицією 6A002.a.3.g контролю не підлягають лінійні (одновимірні) «ґратки фокальної площини», спеціально призначені або модифіковані для «зарядового множення», які мають 4096 елементів або менше. 8. Згідно з позицією 6A002.a.3.g контролю не підлягають нелінійні (двовимірні) «ґратки фокальної площини», спеціально призначені або модифіковані для «зарядового множення», які мають максимальний лінійний розмір 4096 елементів і загальний з 250 000 елементів або менше. «моноспектральні датчики формування зображення» та «багатоспектральні датчики формування зображення»... обладнання формування зображення «безпосереднього спостереження», яке містить будь-що з наведеного нижче: 1) електронно-оптичні підсилювачі яскравості зображення, що мають характеристики, зазначені у позиції 6A002.a.2.a або 6A002.a.2.b цього додатка; 2) «ґратки фокальної площини», що мають характеристики, зазначені в позиції 6A002.a.3 цього додатка; або 3) твердотілі детектори, що мають характеристики, зазначені у позиції 6A002.a.1; не використовується. Особлива примітка. Перенесено до позиції 6A002.a.1.d. камери формування зображення, які містять підсилювачі яскравості зображення, зазначені у позиції 6A002.a.2.a або 6A002.a.2.b цього додатка;<		
2E001	«Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «розроблення» «програмного забезпечення», зазначеного у позиції 2D цього додатка, або для «розроблення» такого обладнання: a) токарні верстати, що мають дві або більше осі, які можуть бути одночасно скоординовані для «контурного керування», та будь-яку з таких характеристик: 1) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 0,9 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей менше ніж 1 м; або 2) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 1,1 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей 1 м або більше; b) фрезерувальні верстати, що мають будь-яку з таких характеристик: 1) три лінійні осі плюс одна вісь обертання, які можуть бути одночасно скоординовані для «контурного керування» та мають будь-яку з таких характеристик: a) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 0,9 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей менше ніж 1 м; або b) «повторюваність однонаправленого позиціонування» дорівнює або менше (краще) ніж 1,1 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей при ході відповідних осей 1 м або більше; 2) зазначену у позиції 2B001.b.2.a, 2B001.b.2.b або 2B001.b.2.c, та мають «повторюваність однонаправленого позиціонування», що дорівнює або менше (краще) ніж 0,9 мкм вздовж однієї або більше лінійних осей; або 3) «повторюваність однонаправленого позиціонування» для координатно-розточувальних верстатів 1,1 мкм або менше (краще) уздовж однієї або більше лінійних осей; c) верстати для електроіскрового оброблення (EDM) відповідно до позиції 2B001.d; d) верстати для свердління глибоких отворів відповідно до позиції 2B001.f; e) верстати з «числовим програмним керуванням» або ручним керуванням відповідно до позиції 2B003.	6A001.a.1.e 6A001.a.2.a.1 6A001.a.2.a.2 6A001.a.2.a.3 6A001.a.2.a.5 6A001.a.2.a.6 6A001.a.2.b 6A001.a.2.c 6A001.a.2.d 6A001.a.2.e 6A001.a.2.f 6A002.a.1.a 6A002.a.1.b 6A002.a.1.c 6A002.a.1.d 6A002.a.2.a 6A002.a.2.b 6A002.a.3	«цифрових комп'ютерів», які мають «зведену пікову продуктивність» (<i>«3ПП»</i>) понад 16 зв'язаних терафлос (3Т); або «програмного забезпечення», зазначеного у позиції 4D цього додатка.	6A003.b.5 6A004.c 6A004.d 6A006.a 6A006.a.1 6A006.a.2 6A006.c.1 6A006.d 6A006.e 6A006.g 6A006.h 6A008.d 6A008.h 6A008.k 6A008.I.3 6B008 6D001 6D003.a 6E001 6E002 7D002 7D003.a 7D003.b 7D003.c 7D003.d.1 — 7D003.d.4 та 7D003.d.7 7D004.a — 7D004.d та 7D004.g 7E001 та 7E002 8A001.b 8A001.c 8A001.d 8A002.b 8A002.h 8A002.j 8A002.o.3 8A002.p 8D001 8D002 8E001 8E002.a 9A011 9B001 9D001 9D002 9D004.a 9D004.c 9E001 9E002 9E003.a.1 — 9E003.a.5 та 9E003.a.8 9E003.h 1A002.a 1C001 1C012	камери формування зображення, які містять твердотільні датчики, зазначені у позиції 6A002.a.1; «придатні для використання в космосі» компоненти для оптичних систем... обладнання оптичного контролю... не використовується. «магнітометри»..., що застосовують «технологію» «надпровідних» квантових інтерференційних пристроїв (SQUID)... «магнітометри»..., що застосовують «технологію» оптичної накачки або ядерної прецесії (протонної/Оверхаузера) та мають середньоквадратичне значення «чутливості» менше (краще) ніж 2 пТ/√Гц; «магнітні градієнтметри» із застосуванням наборів «магнітометрів», зазначених у позиції 6A006.a.1 або 6A006.a.2 цього додатка; «компенсаційні системи» для наведеного нижче: 1) магнітні датчики, зазначені у позиції 6A006.a.2, які застосовують «технологію» оптичної накачки або ядерної прецесії (протонної/Оверхаузера), що дає можливість таким датчикам реалізувати середньоквадратичне значення «чутливості» менше (краще) ніж 2 пТ/√Гц; 2) підводні датчики електричного поля, зазначені у позиції 6A006.b.3) 3) «магнітні градієнтметри», зазначені у позиції 6A006.c, що дають можливість таким датчикам реалізувати середньоквадратичне значення «чутливості» менше (краще) ніж 3 пТ/√Гц. підводні приймачі електромагнітного поля, що містять «магнітометри», зазначені у позиції 6A006.a.1 або 6A006.a.2 цього додатка. не використовується. не використовується. радіолокаційні системи... здатні... радіолокаційні системи..., що використовують оброблення сигналів... радіолокаційні системи..., що мають підсистеми «оброблення сигналів»... не використовується. Імпульсні радіолокаційні системи для вимірювання поперечного перерізу... «Програмне забезпечення», спеціально призначене для «розроблення» або «виробництва» обладнання, зазначеного у позиції 6A004, 6A008 або 6B008 цього додатка. «програмне забезпечення», наведене нижче... «Технологія» відповідно до... «Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «виробництва» обладнання, вказаного у позиції 6A або 6B цього додатка. Розділ 7 «Початковий код» для експлуатації або обслуговування... «програмне забезпечення», спеціально призначене або модифіковане... «початковий код» для... не використовується. не використовується. «початковий код», який включає «технології» «розроблення», зазначені у... «Технологія» відповідно до загальної примітки з технології... Розділ 8 пілотовані автономні підводні апарати... непілотовані автономні підводні апарати... непілотовані автономні підводні апарати... системи, спеціально призначені або модифіковані для автоматичного керування рухом підводних апаратів, зазначених у позиції 8A001 цього додатка, які використовують навігаційні дані та мають сервоконтролюючі пристрої із замкненим контуром, що мають будь-яку з наведених нижче характеристик: 1) дозволяють... 2) підтримують положення... 3) підтримують положення... «роботи», спеціально призначені для підводного застосування... герметичні рушійні системи... системи зниження шуму, призначені для використання на судах... рушійні системи насосного типу... «Програмне забезпечення», спеціально призначене для «розроблення» або «виробництва» обладнання, зазначеного у позиції 8A цього додатка. Специфічне «програмне забезпечення»... «Технологія» відповідно до загальної примітки з технології для «розроблення» або «виробництва» обладнання, зазначеного у позиції 8A цього додатка. інша «технологія»... Розділ 9 Прямоструминні повітряно-реактивні двигуни, прямоструминні повітряно-реактивні двигуни з організацією процесу горіння у надзвуковому потоці або двигуни з комбінованим паливним циклом... Обладнання, інструменти або пристрої, спеціально призначені для виготовлення робочих лопаток, статорних лопаток або «бандажів лопаток» газотурбінних двигунів, а саме: a) обладнання для лиття методом спрямованої кристалізації або монокристалічного лиття; b) інструментарій для лиття, виготовлений з жаростійких металів або керамік, а саме: 1) ливарні стрижні; 2) оболонкові форми; 3) комбіновані оболонкові форми з ливарними стрижнями; c) адитивне обладнання для спрямованої кристалізації. «Програмне забезпечення», спеціально призначене або модифіковане для «розроблення» обладнання або «технології», зазначених у позиції 9A, 9B або 9E003 цього додатка. «Програмне забезпечення», спеціально призначене або модифіковане для «виробництва» обладнання, зазначеного у позиції 9A або 9B цього додатка. інше «програмне забезпечення»... 2D або 3D... інше «програмне забезпечення»... «програмне забезпечення», спеціально призначене... «Технологія» відповідно до загальної примітки з технології... «Технологія» відповідно до загальної примітки з технології... «Технологія», «необхідна» для... «технологія», «необхідна» для «систем FADEC» газових турбін... Розділ «Дуже чутливі» товари Номер позиції Найменування та опис товарів Примітки. 1. У цьому додатку міститься перелік «дуже чутливих» товарів, включених до цього додатку, відомості стосовно експорту яких подаються Україною до Секретаріату міжнародного режиму експортного контролю «Вассенарська домовленість» у визначені строки за встановленими формами щодо наданих дозволів, фактичних передач та відмов у наданні дозволів. 2. З метою більшої деталізації скорочених записів див. цей додаток. Розділ 1 структури або ламінати з «композиційних матеріалів», що складаються з органічної «матриці» та матеріалів, зазначених у позиції 1C010.c або 1C010.d. Матеріали, спеціально призначені для поглинання електромагнітних хвиль... Матеріали, наведені нижче...

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ФОТОФАКТ

ЧАС ОЧИЩЕННЯ. Ось і настав для православних і греко-католиків третій празник — Святе Водохреща, серед багатьох ритуалів якого й поява бажання зануритися в ополонку навіть у тих, хто раніше не загартовувався. Тож спраглим очиститися саме в такий спосіб варто пам'ятати: заходити у воду потріб-

но повільно, поступово, прислухаючись до організму та самопочуття, але впевнено та свідомо. Бажано лише після того, як в ополонках, вирубаних у вигляді хреста, воду освящать. Хоча феномен того, що у ніч з 18 на 19 січня вся вода й так стає цілющою, досі ніхто не спростував.

У Запоріжжі відкрився черговий дитсадок

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

МІСЬКА ПРОГРАМА. Протягом кількох років у Запоріжжі гострою була проблема нестачі місць у дошкільних закладах, а позаторік розпочалася цілеспрямована робота зі скорочення черг. Запорізький міський голова Володимир Буряк поставив завдання розробити з цього приводу спе-

ціальну програму. За цей час у місті відкрито додаткові групи, реконструйовано кілька дошкільних установ, які багато років не працювали. До прикладу, торік відновлено роботу трьох дитячих садків. Нині черга скоротилася більш ніж учетверо. А нещодавно після реконструкції у центрі Запоріжжя відкрито черговий дошкільний заклад — дитсадок №144 «Запорожець».

Сучасний, затишний, оснащений за останніми технологіями садок відчинив двері в Комунарському районі. Тут обладнано пральню, харчоблок, медкабінет, є всі необхідні меблі, іграшки, спортінвентар. Тут функціонує 12 груп, розрахованих на 222 дитини. Це групи раннього і дошкільного віку, дві з них — з інклюзивною формою навчання. — Садок нещодавно зда-но в експлуатацію, а життя

в ньому вже кипить, — зазначив заступник Запорізького міського голови Валерій Еделев. — Забезпечено навчально-виховний процес, створено комфортні умови. Садок справді зразково-показовий. Тож програма міської влади, спрямована на ліквідацію черги і виведення дошкільних установ на такий рівень, триває. В окремих садках уже навіть є вільні місця.

Про самотність розкаже соціальний фотопроєкт

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ВИКЛИК БАЙДУЖОСТІ. За щоденними великими й малими подіями якось не встигаємо (чи не хочемо?) звертати увагу на переживання окремих людей. Ось плаче, притулившись до паркана, дитина. Бабця повільно переходить вулицю, наражаючи себе на нецензурну лайку водіїв. Дідусь зі сльозами на очах намагається сісти в переповнений тролейбус. Усе це наше буденне, щоденне буття. Інколи треба спинитися. Подивитися людині в очі. Запитати її про самопочуття. Про проблеми та незгоди. Може, цій людині стане тепліше від вашого слова, від вашої турботи. Фотовиставка «Самотні душі», яку експонують у Черкаському художньому музеї, — саме про це. Про людяність, про тих, хто, по суті, прожив життя, але з якихось причин залишився самотнім. Свої фотополотна представив на огляд глядачів черкаський фотограф Олександр Рибалка.

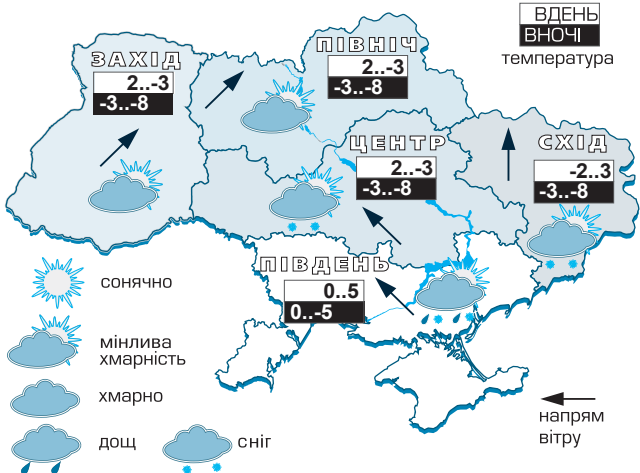
У її житті лишилося хіба широке вікно у світ

Соціальний фотопроєкт місцевої газети «Нова доба» ставив за мету привернути нашу увагу до одиноких, які перебувають у будинках для людей похилого віку, потребують уваги і турботи. «Самотні душі» — це фоторозповіді про звичайних людей зі звичайними життєвими історіями. — Працюючи над проєктом, я шукав самотні душі, хотів передати їхні образи у світлинах, — сказав Олександр. — А ще

думку про те, що життя на цьому не завершується. І хоч тіло старіє, душа завжди молода. Довго спілкувався з кожним зі своїх героїв. Не підписував імен, бо головне — очі й душа людини, в яких, якщо придивитися, можна побачити багато. Хтось із них залишився без дітей, без близьких, у когось немає домівки, когось вигнали, а хтось усе життя прожив самотнім. Однак кожен з них потребує уваги. Я не хо-

тів робити із зображеного трагедію, а просто прагнув донести до інших, що не варто забувати про людей похилого віку, адже на кожного з нас свого часу чекає старість. «Проект «Самотні душі» — це не просто фотовиставка, — зауважив перший заступник голови облдержадміністрації Віталій Коваль. — Це журналістський погляд на людей, які через певні обставини змушені жити в соціальних закладах. Приємно, що журналісти звернули увагу на таку тему. Адже всі ми маємо хоч частково жити долями інших і за потреби допомагати. Бо й справді доля кожної людини унікальна, і в очах кожного з них — життєва драма, власна історія, часто трагічна. А цей фотопроєкт, який уже став благодійним, дає змогу поглянути на тему зовсім з іншого ракурсу». Ініціатори та автори проєкту задля втілення задуму відвідали три соціальні заклади області — в Чигирині, Пальмірі Золотоніського району та Степанцях на Канівщині.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 20 СІЧНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-3 -8	+2 -3	Черкаська	-3 -8	+2 -3
Житомирська	-3 -8	+2 -3	Кіровоградська	-3 -8	+2 -3
Чернігівська	-3 -8	+2 -3	Полтавська	-3 -8	+2 -3
Сумська	-3 -8	+2 -3	Дніпропетровська	-1 -6	-2 +3
Закарпатська	-1 -6	+2 -3	Одеська	0 -5	-1 +4
Рівненська	-3 -8	+2 -3	Миколаївська	0 -5	0 +5
Львівська	-3 -8	+2 -3	Херсонська	0 -5	0 +5
Івано-Франківська	-3 -8	+2 -3	Запорізька	0 -5	+1 +6
Волинська	-3 -8	+2 -3	Харківська	-3 -8	-2 +3
Хмельницька	-3 -8	+2 -3	Донецька	-1 -6	-1 +4
Чернівецька	-3 -8	+2 -3	Луганська	-3 -8	-2 +3
Тернопільська	-3 -8	+2 -3	Крим	0 -5	+3 +8
Вінницька	-3 -8	+2 -3	Київ	-3 -5	-1 +1

Укргідрометцентр

Нові сторінки з історії сторічної давності

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ДУХОВНІСТЬ. У Сумах презентовано унікальну бібліотечку з 14 науково-документальних краєзнавчих книжок, більшість яких присвячена 100-річчю Української революції 1917—1921 років та участі в ній представників Сумського краю. За словами керівника апарату Сумської ОДА Дмитра Живицького, всі вони вийшли коштом обласного бюджету — а це майже 200 тисяч гривень, і така кількість в історії Сумщини вперше. Загалом торік на книговидання спрямовано рекордні майже мільйон гривень, завдяки яким бібліотечний фонд області поповнився тисячами примірників нових книжок місцевої тематики. Ця серія видань, на переконання голови Сумської обласної організації Національної спілки краєзнавців України Олега Корнієнка, — справжнє відкриття для читачів, які одержали змогу дізнатися про події сторічної давності з першоджерел. Відомо, що уродженці Сумщини були і в Центральній Раді, і в урядах в екзилі. До того ж на провідних посадах. До написання книжок, які передадуть бібліотечним, освітнім, музейним та іншим закладам, долучилися місцеві краєзнавці, науковці, історики, публіцисти. Видання презентовано з нагоди 79-ї річниці утворення Сумської області.

Танки на експорт йдуть за контрактом

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

ВІЙСЬКОВА ТЕХНІКА. Державне підприємство «Завод імені Малишева» відправив партію БМ «Оплот» до Таїланду. Як розповів комерційний директор підприємства Дмитро Колесников, бойові машини пройшли стаціонарні і польові випробування, жодних зауважень з боку приймаючої делегації не було. Вся продукція заводу була перевірена замовником, про що підписані відповідні сертифікати. За контрактом з Таїландом заводу імені Малишева залишилося здати замовникові всього кілька бойових машин. На підприємстві планують завершити виконання домовленостей у першому кварталі цього року.